

ZAKON O ZAŠTITI OD POŽARA

NESLUŽBENI PREČIŠĆENI TEKST¹
(„Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 94/19)

GLAVA I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se sistem zaštite od požara, prava i obaveze privrednih društava i drugih pravnih lica, ministarstava, republičkih uprava i republičkih upravnih organizacija (u daljem tekstu: organi uprave), jedinica lokalne samouprave, preduzetnika i drugih fizičkih lica kao subjekata zaštite od požara, mjere zaštite od požara, planiranje i organizovanje zaštite od požara, organizacija vatrogasno-spasilačke službe, gašenje požara, nadzor nad sprovođenjem mjera zaštite od požara i finansiranje zaštite od požara.

Član 2.

(1) Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji upravne, organizacione, materijalno-tehničke, obrazovne i propagandne prirode, koje se preduzimaju radi sprečavanja izbijanja i širenja požara, njegovog otkrivanja i gašenja, te spasavanja ljudi, imovine i životne sredine ugroženih požarom.

(2) Zaštita od požara organizuje se i sprovodi u svim mjestima i na svim objektima koji su izloženi opasnostima od izbijanja i širenja požara.

Član 3.

Zaštita od požara je djelatnost od posebnog značaja za Republiku Srpsku.

Član 4.

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) požar – proces nekontrolisanog sagorijevanja gorive materije kojim se ugrožavaju život i zdravlje ljudi i životinja, materijalna dobra i životna sredina, a koji je karakterističan po istovremenom otpuštanju toplote, dima, toksičnih gasova i plamena,
- 2) subjekti zaštite od požara su privredna društva i druga pravna lica, organi uprave, jedinice lokalne samouprave, preduzetnici i druga fizička lica,
- 3) požarni sektor – granica širenja požara koja se određuje na osnovu analize požarnog opterećenja, načina širenja požara, požarnog rizika i materijalne vrijednosti objekta u kojem se određuje,
- 4) dimovod – unutrašnji dio dimnjaka kroz koji se odvodi dim,
- 5) teritorijalna vatrogasno-spasilačka jedinica je profesionalna vatrogasno-spasilačka jedinica koja se osniva na području jedinica lokalne samouprave,
- 6) privredna vatrogasno-spasilačka jedinica je profesionalna vatrogasno-spasilačka jedinica koja se osniva u privrednim društvima i drugim pravnim licima,
- 7) dobrovoljna vatrogasno-spasilačka jedinica je vatrogasno-spasilačka jedinica koja se formira u jedinicama lokalne samouprave, vatrogasnim društvima, privrednim društvima, drugim pravnim licima i organima uprave,
- 8) otpornost na požar je sposobnost objekta ili dijela objekta da za utvrđeno vrijeme ispunjava zahtijevanu nosivost (R) i/ili integritet (E) i/ili toplotnu izolaciju (I) i/ili

---

¹ Legalist.ba objavljuje ovaj tekst propisa u dobroj vjeri, smatrajući ga u trenutku objavljivanja ispravnom verzijom propisa. Ali, autori i Legalist.ba ne jamče da je objavljeni tekst propisa pravno valjan, trenutno važeći ili pravodobno dopunjen i mijenjan, stoga Legalist.ba ne odgovara za štetne posljedice koje mogu nastupiti usljed preuzimanja i korištenja ovog teksta.

- drugo očekivano svojstvo, kako je propisano standardima o ispitivanju i klasifikaciji otpornosti na požar,
- 9) evakuacioni put iz objekta je najkraći put koji vodi od bilo koje tačke u objektu do spoljnog prostora ili sigurnog i bezbjednog prostora u objektu,
  - 10) koridor evakuacije su građevinski elementi zgrade kojima se ograničavaju prostorije za komunikaciju (hodnici, tampon-prostorije, stepeništa, vjetrobrani, ulaz i slično) i tako sprečava prodor plamena i dima iz prostorija za boravak i drugih prostorija ugroženih požarom, a koje imaju takve karakteristike (otpornost i reakcija na požar, širina, visina i drugo) da omogućavaju da lica zatečena u požaru mogu sigurno i bezbjedno (samostalno ili uz pomoć spasioca) napustiti objekat,
  - 11) dokument prostornog uređenja je planski dokument kojim se određuje organizacija, namjena i način korišćenja i upravljanja prostorom, te kriterijumi i smjernice za uređenje i zaštitu prostora,
  - 12) zaštitni sistemi i uređaji su sistemi u funkciji bezbjednosti ljudi koji borave u objektu, objekta i vatrogasaca-spasilaca (stabilni sistemi za gašenje požara, stabilni sistemi za dojavu požara, stabilni sistemi za detekciju eksplozivnih i zapaljivih gasova, sistemi za kontrolu dima i toplote, sigurnosni sistemi napajanja, instalacije hidrantske mreže za gašenje požara, kao i mobilni uređaji za gašenje požara).

GLAVA II PRAVA I OBAVEZE SUBJEKATA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 5.

Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada), na prijedlog Republičke uprave civilne zaštite, donosi godišnji program aktivnosti sprovođenja posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Srpsku.

Član 6.

- (1) Subjekti zaštite od požara, u sprovođenju mjera zaštite od požara, postupaju u skladu sa ovim zakonom, planovima zaštite od požara i opštim aktima subjekata zaštite od požara.
- (2) U sprovođenju mjera zaštite od požara ostvaruje se saradnja sa ovlašćenim privrednim društvima i drugim pravnim licima iz člana 26. ovog zakona i privrednim društvima i pravnim licima koja su stručno osposobljena i registrovana za vršenje djelatnosti zaštite od požara.
- (3) Direktor privrednog društva ili drugog pravnog lica, odnosno rukovodilac koji rukovodi organom uprave ili drugim organom, rukovodni radnici u privrednom društvu i pravnom licu, odnosno radnici sa posebnim ovlašćenjima u organu uprave, svaki u svom djelokrugu odgovorni su za organizovanje i sprovođenje mjera zaštite od požara, posebno za primjenu propisanih i naloženih mjera, održavanje u ispravnom stanju i namjensku upotrebu opreme i sredstava za gašenje požara, kao i za upoznavanje radnika sa opasnostima od požara u vezi sa njihovim poslovima i zadacima.
- (4) Svaki građanin koji primijeti požar ili neposrednu opasnost od požara dužan je da obavijesti vatrogasno-spasilačku jedinicu i preduzme mjere za otklanjanje neposredne opasnosti od požara, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugog.
- (5) Nadležne školske i predškolske ustanove obavezne su da u okviru školskih i predškolskih godišnjih programa rada utvrde i sprovedu program edukacije o zaštiti od požara, da bi učenici i djeca stekli znanja, vještine i navike neophodne za unapređivanje i učvršćivanje pozitivnih stavova i ponašanja značajnih za zaštitu od požara.
- (6) U osnovnim i srednjim školama edukacija o zaštiti od požara sprovodi se u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim propisima ministarstva nadležnog za poslove prosvjete kojima se uređuje predmetna oblast.

(7) Nadzor nad utvrđivanjem i sprovođenjem programa edukacije o zaštiti od požara sprovodi ministarstvo nadležno za poslove prosvjete, koje je obavezno da obavijesti Ministarstvo unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: Ministarstvo) o preduzetim radnjama iz stava 5. ovog člana.

Član 7.

Za organizovanje i ostvarivanje zaštite od požara, u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima i opštim aktima, odgovorni su:

- 1) u privrednim društvima i drugim pravnim licima – direktor,
- 2) u političkim strankama i udruženjima građana – izvršni organi,
- 3) u organima uprave – rukovodioci,
- 4) u jedinicama lokalne samouprave – gradonačelnik, odnosno načelnik opštine.

Član 8.

(1) Radi utvrđivanja odgovarajuće organizacije i preduzimanja drugih mjera potrebnih za uspješno funkcionisanje i sprovođenje mjera zaštite od požara, subjekti zaštite od požara razvrstavaju se u četiri kategorije I, II, III i IV stepena rizika ugroženosti od požara, u zavisnosti od tehnološkog procesa, vrste materijala koji proizvode, prerađuju ili uskladištavaju, vrste materijala upotrijebljenog za izgradnju objekta i značaja objekta.

(2) Razvrstavanje u odgovarajuće kategorije stepena rizika ugroženosti od požara iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu zahtjeva podnesenog na propisanom obrascu privrednog društva ili drugog pravnog lica i preduzetnika koji je vlasnik, odnosno korisnik objekata ili zemljišta.

(3) Izgled, sadržaj i način popunjavanja obrasca zahtjeva iz stava 2. ovog člana propisuje se pravilnikom iz stava 4. ovog člana.

(4) Ministar unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: ministar) donosi pravilnik kojim se propisuju uslovi, osnovi i mjerila za razvrstavanje privrednih društava i drugih pravnih lica, organa uprave, jedinica lokalne samouprave i preduzetnika, u odgovarajuće kategorije stepena rizika ugroženosti od požara.

(5) Ministar donosi rješenje za kategorije I i II stepena rizika ugroženosti od požara, a nadležna organizaciona jedinica Ministarstva donosi rješenje za kategorije III i IV stepena rizika ugroženosti od požara, kojim se subjekti zaštite od požara razvrstavaju u odgovarajuće kategorije stepena rizika ugroženosti od požara.

(6) Rješenje ministra je konačno i protiv istog se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, a na rješenje nadležne organizacione jedinice Ministarstva može se izjaviti žalba ministru.

(7) Ministar može, zbog privrednog, kulturnog, istorijskog i drugog značaja djelatnosti koju vrše subjekti zaštite od požara, rješenjem odrediti da subjekti budu razvrstani u kategoriju neposredno višeg stepena rizika ugroženosti od požara.

Član 9.

(1) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta razvrstana u kategoriju I stepena rizika ugroženosti od požara donose plan zaštite od požara i u svom sastavu organizuju vatrogasno-spasilačku jedinicu i odgovarajući broj radnika na organizovanju i sprovođenju preventivnih mjera zaštite od požara.

(2) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta razvrstana u kategoriju II stepena rizika ugroženosti od požara donose plan zaštite od požara i imaju odgovarajući broj zaposlenih radi vršenja stalnog dežurstva, neposrednog gašenja požara, sprovođenja preventivnih mjera i organizovanja službe zaštite od požara.

(3) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta razvrstani u kategoriju III stepena rizika ugroženosti od požara imaju najmanje jednog radnika koji neposredno organizuje i sprovodi preventivne mjere zaštite od požara.

(4) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta razvrstani u kategoriju IV stepena rizika ugroženosti od požara imaju najmanje jednog radnika zaduženog za organizovanje i sprovođenje preventivnih mjera zaštite od požara ili ugovor sa ovlašćenom ustanovom.

Član 10.

Vlasnici, odnosno korisnici objekata koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica, bolnice, ugostiteljski objekti za smještaj, noćni klubovi, ugostiteljski objekti u kojima se služi piće i hrana, sportske i druge dvorane, robne kuće, tržni centri, škole i predškolske ustanove, domovi kulture, željezničke i autobuske stanice, aerodromi i drugi slični objekti, izuzimajući stambene objekte, obavezni su da podnesu zahtjev za kategorizaciju objekata u skladu sa članom 8. ovog zakona u roku od 15 dana od dana početka rada, odnosno od dana dobijanja rješenja za rad od nadležne organizacione jedinice lokalne samouprave za navedeni objekat.

Član 11.

(1) Subjekti zaštite od požara, pod uslovima i na način propisan ovim zakonom, učestvuju u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i daju na raspolaganje svoja prevozna, tehnička i druga sredstva potrebna za gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

(2) Subjekti zaštite od požara:

- 1) obavještavaju sve radnike koji su izloženi opasnosti od požara ili mogu da budu izloženi opasnosti od požara, o mjerama i radnjama koje se preduzimaju, a odnose se na zaštitu od požara,
- 2) daju uputstva da radnici prestanu raditi u slučaju opasnosti od požara i da se upute na sigurno mjesto.

(3) U slučaju izbijanja požara, od radnika se ne smije zahtijevati da nastave rad u situaciji u kojoj postoji opasnost za njihov život i zdravlje.

(4) Subjekti zaštite od požara omogućavaju radnicima da preduzmu mjere i radnje u skladu sa svojim znanjima i raspoloživim tehničkim sredstvima radi izbjegavanja posljedica opasnosti od požara, u slučaju kada postoji ozbiljna opasnost po njihovo zdravlje ili zdravlje drugih lica usljed požara, a neposrednog rukovodioca nije moguće kontaktirati.

(5) Zbog preduzimanja mjera i radnji iz stava 4. ovog člana radnici ne snose odgovornost, osim ako su postupali namjerno ili iz krajnje nepažnje.

Član 12.

(1) Privredno društvo i drugo pravno lice, kao i fizičko lice koje izrađuju tehničku dokumentaciju, investitori i izvođači radova na objektima u izradi tehničke dokumentacije i građenju primjenjuju propisane mjere i normative zaštite od požara.

(2) Za građevinski materijal, elemente, opremu i druge materijale koji se ugrađuju u objekat, a koji su od posebnog značaja za sprečavanje nastanka ili širenja požara u tom objektu, obezbjeđuju se dokazi o njihovoj vatrootpornosti i požarnim karakteristikama.

(3) Za ugrađeni materijal iz stava 2. ovog člana izvođač radova obavezan je da pribavi dokaze o njihovoj vatrootpornosti i požarnim karakteristikama i da ih da na uvid Ministarstvu prije izdavanja saglasnosti iz člana 28. stav 1. ovog zakona.

(4) Za finalnu obradu vodoravnih i vertikalnih površina ulaza i izlaznih puteva u objektima ugrađuju se samo materijali određenih požarnih karakteristika.

Član 13.

Osim mjera zaštite od požara propisanih ovim zakonom, skupštine jedinica lokalne samouprave mogu, u skladu sa potrebama, propisati i druge mjere kojima je cilj sprečavanje izbijanja i širenja požara i spasavanje ljudi i imovine ugroženih požarom, u skladu sa ovim zakonom.

GLAVA III PLANIRANJE I ORGANIZOVANJE ZAŠTITE OD POŽARA

Član 14.

- (1) Organizovanje i sprovođenje mjera zaštite od požara vrši se na osnovu ovog zakona i drugih zakona i propisa donesenih na osnovu zakona i opštih akata, kao i planova zaštite od požara.
- (2) Skupština jedinice lokalne samouprave, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, donosi plan zaštite od požara.
- (3) Plan zaštite od požara donose privredna društva i druga pravna lica, organi uprave, u skladu sa ovim zakonom, odlukama i planovima zaštite od požara jedinice lokalne samouprave i drugim propisima kojima se reguliše materija koja se odnosi na sistem zaštite od požara.
- (4) Plan zaštite od požara u privrednim društvima i drugim pravnim licima donosi odgovarajući organ upravljanja, a u organima uprave i organima jedinice lokalne samouprave, rukovodilac koji rukovodi tim organom.
- (5) Organi uprave, jedinice lokalne samouprave, u skladu sa svojim pravima i dužnostima utvrđenim zakonom, brinu se o uspješnom funkcionisanju zaštite od požara i sprovođenju mjera propisanih od privrednih društava i drugih pravnih lica, organa uprave i drugih organa, preduzetnika i drugih fizičkih lica i vrše druge zakonom određene poslove u vezi sa sprovođenjem i unapređivanjem zaštite od požara.
- (6) Plan zaštite od požara jedinice lokalne samouprave, privrednih društava i drugih pravnih lica i preduzetnika koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta iz člana 9. st. 1. i 2. ovog zakona mora biti usklađen sa promjenama nastalim kao posljedica urbanističkih, tehničko-tehnoloških i drugih promjena od značaja za zaštitu od požara.
- (7) Plan zaštite od požara izrađuje privredno društvo ili drugo pravno lice koje je ovlašćeno za izradu elaborata zaštite od požara.
- (8) Na plan zaštite od požara, kao i na izmjene i dopune plana nadležna organizaciona jedinica Ministarstva rješenjem daje saglasnost.

Član 15.

- (1) U planu zaštite od požara utvrđuje se:
  - 1) procjena ugroženosti od požara,
  - 2) organizacija zaštite od požara,
  - 3) način upotrebe vatrogasno-spasilačkih jedinica,
  - 4) sistem obavještanja,
  - 5) postupak u slučaju požara,
  - 6) tehnička oprema i sredstva za gašenje požara,
  - 7) način snabdijevanja vodom,
  - 8) putevi, prolazi i prilazi,
  - 9) procjena maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbjedno evakuisati iz objekta,
  - 10) saradnja sa drugim vatrogasno-spasilačkim jedinicama, jedinicama i formacijama Oružanih snaga Bosne i Hercegovine,
  - 11) druge mjere potrebne za uspješno funkcionisanje i unapređivanje zaštite od požara i sprovođenje nadzora nad izvršavanjem mjera zaštite od požara.
- (2) Metodologiju za izradu planova zaštite od požara, u skladu sa odredbama stava 1. ovog člana, propisuje ministar.

Član 16.

- (1) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta kategorija I i II stepena rizika ugroženosti od požara obavezno imaju Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara, istaknuta na vidljivom mjestu.
- (2) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta kategorija III i IV stepena rizika ugroženosti od požara, u skladu sa

članom 17. ovog zakona, donose Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara, koji su istaknuti na vidljivom mjestu.

Član 17.

(1) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici poslovnih, industrijskih i objekata javne namjene i slobodnostojećih garaža, a razvrstani su u kategorije III i IV stepena rizika ugroženosti od požara, a koji nisu obavezni da imaju plan zaštite od požara prema članu 9. ovog zakona, donose Pravila zaštite od požara, koja obuhvataju:

- 1) organizaciju tehnoloških procesa na način da rizik od izbijanja i širenja požara bude otklonjen, a da u slučaju njegovog izbijanja, bude omogućena bezbjedna evakuacija ljudi i imovine i spriječeno njegovo širenje,
- 2) zaštitu od požara u zavisnosti od namjene objekta sa potrebnim brojem lica osposobljenih za obavljanje poslova zaštite od požara,
- 3) Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara,
- 4) način osposobljavanja zaposlenih lica za sprovođenje mjera zaštite od požara,
- 5) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih lica za sprovođenje preventivnih mjera zaštite od požara,
- 6) procjenu maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbjedno evakuisati iz objekta.

(2) Zajednica etažnih vlasnika donosi Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara iz stava 1. tačka 3) ovog člana.

(3) Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara iz stava 1. tačka 3) ovog člana moraju biti istaknuti na vidljivom mjestu.

(4) Subjekti iz stava 1. ovog člana obavezni su da postupaju po procjenama iz Pravila zaštite od požara.

GLAVA IV MJEPE ZAŠTITE OD POŽARA

Član 18.

Mjere zaštite od požara u smislu ovog zakona su:

- 1) izbor lokacije i dispozicije objekata, kao i izbor materijala, uređaja, instalacija i konstrukcija kojim se sprečava požar ili mogućnost izbijanja i širenja požara svodi na najmanju mjeru,
- 2) izgradnja prilaznih puteva i prolaza,
- 3) obezbjeđenje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara,
- 4) izbor i održavanje tehnoloških procesa i uređaja kojima se obezbjeđuje sigurnost protiv požara,
- 5) zabrana upotrebe otvorene vatre i drugih izvora paljenja u objektima i prostorijama u kojima bi zbog toga moglo doći do požara,
- 6) način spasavanja ljudi i imovine,
- 7) postavljanje uređaja za javljanje, gašenje požara i sprečavanje njegovog širenja, uređaja za mjerenje koncentracije eksplozivnih smjesa (gasovi, para i prašina) i drugih uređaja za kontrolu bezbjednog odvijanja tehnološkog procesa,
- 8) održavanje i kontrola ispravnosti uređaja i instalacija čija neispravnost može uticati na nastanak i širenje požara,
- 9) organizovanje službe osmatranja i obezbjeđenje opreme i sredstava za gašenje šumskih požara,
- 10) zabrana paljenja korova i drugog poljoprivrednog otpada bez prethodnog obavještanja vatrogasno-spasilačke jedinice i preduzimanja svih neophodnih radnji u cilju sprečavanja širenja vatre.

Član 19.

(1) Dokumentima prostornog uređenja u odnosu na mjere zaštite od požara utvrđuje se:

- 1) sistem objekata vodosnabdijevanja, razvoj primarne i sekundarne mreže sa odgovarajućim kapacitetima za potrebe zaštite od požara,
  - 2) udaljenost između zona predviđenih za industrijske objekte, skladišta zapaljivih tečnosti, gasova i eksplozivnih materija,
  - 3) udaljenost između objekata različite namjene unutar industrijske zone,
  - 4) širina puteva koji omogućavaju pristup vatrogasnim vozilima do svakog objekta i njihovo manevrisanje za vrijeme gašenja požara,
  - 5) nosioci izrade dokumenata prostornog uređenja koji su obavezni da u posebnoj cjelini definišu mjere zaštite od požara i eksplozije.
- (2) U postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja ili u postupku njihove izmjene ili dopune pribavlja se mišljenje Ministarstva u vezi sa planiranim mjerama zaštite od požara.
- (3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju tehnički normativi za pristupne puteve, okretnice i uređene platoe za vatrogasna vozila u blizini objekta kod kojih je povećan rizik od požara.

Član 20.

- (1) Građevinski objekti grade se na mjestu i na način da se time ne stvara opasnost od požara za druge objekte.
- (2) Na postojećim objektima ne mogu se izvoditi radovi koji bi mogli dovesti do smanjenja bezbjednosti od požara na objektu ili na susjednim objektima.
- (3) Izvođač radova na objektima iz st. 1. i 2. ovog člana obavezan je da, u pisanoj formi, odredi i preduzme u skladu sa tim potrebne mjere za sprečavanje izbijanja i širenja požara i da obezbijedi potrebna sredstva i opremu za gašenje požara.

Član 21.

- (1) U tehničkoj dokumentaciji za stambene objekte sa četiri i više nadzemnih etaža, objektima namijenjenim za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica, bolnice, hoteli, pansioni, ugostiteljski objekti, sportske i druge dvorane, robne kuće, tržni centri, škole, željezničke i autobuske stanice, aerodromi i drugi slični objekti i u industrijskim objektima, određuju se požarni sektori.
- (2) Sprovođenje odgovarajućih mjera zaštite od požara u objektima iz stava 1. ovog člana zavisi od namjene, izdvojenosti i visine objekta, čija se klasifikacija, stepen otpornosti prema požaru i bezbjednost evakuacije određuje Pravilnikom o tehničkim normativima zaštite od požara u objektima u kojima se okuplja, boravi ili radi veći broj lica, koji donosi ministar.

Član 22.

- (1) U objektima iz člana 21. ovog zakona iz požarnih sektora mora biti omogućena bezbjedna evakuacija u slučaju požara, a putevi evakuacije moraju imati dovoljnu propusnost i biti na siguran način zaštićeni od vatre i dima.
- (2) Požarni sektori određuju se na osnovu standarda i analize požarnog opterećenja, načina širenja požara, požarnog rizika i materijalne vrijednosti objekta ili njegovog dijela.
- (3) Prodori električne, vodovodne, grijne, klimatizacione i ventilacione instalacije izvedeni su tako da sprečavaju prodor dima i toplote iz jednog požarnog sektora u drugi.
- (4) Ministarstvo u sjedištu daje mišljenje na sve materijale koji se ugrađuju u zidove i druge građevinske elemente između požarnih sektora, kao i na vatrootporne premaze, a njihova ugradnja mora biti povjerena privrednom društvu ili drugom pravnom licu ovlaštenom od proizvođača.

Član 23.

- (1) Uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole prilaže se i rješenje o izvršenoj reviziji Ministarstva na mjere i normative zaštite od požara određene u tehničkoj dokumentaciji.
- (2) Ministarstvo u sjedištu, vrši reviziju projektne dokumentacije za građenje:
- 1) objekata za prerađivanje nafte, naftnih derivata, zapaljivih tečnosti i gasova,
  - 2) objekata za proizvodnju eksplozivnih materija,

- 3) proizvodnih objekata u kojima se na jednom lokalitetu u više objekata obavlja jedinstven tehnološki proces, objekata preko 3.000 m², skladišnih objekata preko 1.500 m² i visokoregalnih skladišta,
  - 4) objekata za proizvodnju električne energije,
  - 5) objekata za proizvodnju energije iz obnovljenih izvora energije (vjetar, bio-gas, solarna energija, geotermalna energija, deponijski gas, gas iz komunalnih otpadnih voda), kao i elektrana sa kombinovanom proizvodnjom instalirane snage iznad 50 kW,
  - 6) visokih brana i akumulacija napunjenih vodom, jalovinom ili pepelom za koje je propisano tehničko osmatranje,
  - 7) trafostanica napona iznad 110 kV,
  - 8) tunela dužih od 1.000 m,
  - 9) međunarodnih i magistralnih produktovoda, gasovoda i naftovoda za transport, gasovoda nazivnog radnog natpritiska više od 16 bara, ukoliko prelaze najmanje dvije jedinice lokalne samouprave, magistralnih i regionalnih toplodalekovoda, objekata za proizvodnju bio-dizela,
  - 10) stadiona za 10.000 i više gledalaca, objekata konstruktivnog raspona 50 m i više, objekata visine 22 m i više, silosa kapaciteta više od 10.000 m³,
  - 11) postrojenja za tretman opasnog otpada, spaljivanjem ili hemijskim postupcima, kapaciteta više od 70 t dnevno,
  - 12) postrojenja za tretman neopasnog otpada spaljivanjem, termičkim i/ili fizičkim, fizičko-hemijskim, hemijskim postupcima, kao i centralnih skladišta i/ili deponija za odlaganje opasnog otpada,
  - 13) regionalnih deponija, odnosno deponija za odlaganje neopasnog otpada za područje preko 200.000 stanovnika,
  - 14) aerodroma i heliodroma,
  - 15) pristaništa, luka, marina i pristana (pontona),
  - 16) javne željezničke infrastrukture sa priključcima,
  - 17) telekomunikacionih objekata (baznih stanica), odnosno mreža, sistema ili sredstava koji su od međunarodnog i magistralnog značaja koji se grade na teritoriji dviju ili više jedinica lokalne samouprave, zaključno sa glavnim kapacitetima,
  - 18) dalekovoda koji se grade na teritoriji dviju ili više jedinica lokalne samouprave,
  - 19) auto-puteva i brzih puteva, putnih objekata i saobraćajnih priključaka na te puteve i graničnih prelaza,
  - 20) drugih objekata od posebnog značaja za Republiku Srpsku.
- (3) Nadležne organizacione jedinice Ministarstva vrše reviziju projektne dokumentacije za građenje:
- 1) objekata i prostora namijenjenih za obavljanje poslovnih djelatnosti,
  - 2) naftovoda, produktovoda i gasovoda,
  - 3) trafostanica napona do 110 kV,
  - 4) dalekovoda koji se grade na teritoriji jedinice lokalne samouprave,
  - 5) skladišnih objekata do 1.500 m²,
  - 6) proizvodnih objekata do 3.000 m²,
  - 7) tunela dužine do 1.000 m,
  - 8) objekata koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica konstruktivnog raspona do 50 m (bolnice, ugostiteljski objekti, sportske i druge dvorane, robne kuće, tržni centri, škole, željezničke i autobuske stanice i drugi slični objekti),
  - 9) objekata zdravstvenih ustanova, stacionara i domova za smještaj lica sa posebnim potrebama i objekata kazneno-popravnih ustanova konstruktivnog raspona do 50 m,
  - 10) objekata blokovskog tipa,
  - 11) nadzemnih i podzemnih garaža za automobile,
  - 12) telekomunikacionih objekata, odnosno mreža, sistema ili sredstava koji se grade na teritoriji jedne jedinice lokalne samouprave,

- 13) deponija, odnosno deponija za odlaganje neopasnog otpada za područje nastanjeno do 200.000 stanovnika,
  - 14) objekata za proizvodnju energije iz obnovljenih izvora energije (vjetar, bio-gas, solarna energija, geotermalna energija, deponijski gas, gas iz komunalnih otpadnih voda), kao i elektrana sa kombinovanom proizvodnjom instalirane snage do 50 kW,
  - 15) magistralnih, regionalnih, lokalnih i nekategorisanih puteva, putnih objekata i saobraćajnih priključaka na te puteve,
  - 16) objekata za eksploataciju, preradu i oplemenjivanje ruda (površinske kopove).
- (4) Za individualnu stambenu izgradnju i objekte koji se povremeno koriste za boravak i odmor Ministarstvo ne vrši reviziju.
- (5) Revizije iz st. 2. i 3. ovog člana vrše se za cijeli objekat, a kada se objekat gradi po dijelovima, revizija se vrši za dio objekta, ako taj dio objekta predstavlja zasebnu tehničku i funkcionalnu cjelinu i može se samostalno koristiti.
- (6) Reviziju na predviđene normative zaštite od požara u tehničkoj dokumentaciji za građenje magacina za smještaj eksplozivnih materija, kao i objekata za uskladištavanje i trgovinski promet zapaljivih tečnosti, zapaljivih gasova i gasa u bocama vrši Ministarstvo u sjedištu, odnosno nadležna organizaciona jedinica Ministarstva, u skladu sa propisima kojim se reguliše promet eksplozivnih materija i zapaljivih tečnosti i gasova.
- (7) Ministar, u saradnji sa ministrom energetike i rudarstva, donosi pravilnik kojim se propisuju tehnički normativi za zaštitu elektroenergetskih postrojenja i uređaja od požara.

Član 24.

- (1) Privredna društva i druga pravna lica koja izrađuju tehničku dokumentaciju za građenje objekata obavezna su da:
- 1) pri izradi tehničke dokumentacije ugrade sve propisane mjere zaštite od požara u skladu sa tehnološkim projektnim zadatkom,
  - 2) uz tehničku dokumentaciju izrade prilog zaštite od požara sa naznakom svih opasnosti koje se mogu pojaviti pri korišćenju objekta i mjera koje su predviđene u tehničkoj dokumentaciji da bi se te opasnosti otklonile,
  - 3) navedu sve propise koji su korišćeni pri izradi tehničke dokumentacije.
- (2) Prilog iz stava 1. tačka 2) ovog člana izrađuje se za svaki objekat ili dio objekta ili instalacije koje su predmet projektovanja i sadrži izjavu sa sačinjenom listom primijenjenih tehničkih propisa u skladu sa ovim zakonom, sa potpisom i pečatom glavnog projektanta i projektanta za zaštitu od požara.
- (3) Projektant za zaštitu od požara može biti lice koje je u stalnom radnom odnosu u privrednom društvu i drugom pravnom licu iz stava 1. ovog člana i koje ima završen studij tehničkog smjera – prvi ciklus studija sa ostvarenih 240 ESTS ili 180 ESTS bodova ili ekvivalentom i položen stručni ispit za rad na poslovima zaštite od požara.
- (4) Privredno društvo i drugo pravno lice koje izrađuje tehničku dokumentaciju, odnosno prilog zaštite od požara iz stava 1. tačka 2) ovog člana, a nema zaposleno lice koje ispunjava uslove za odgovornog projektanta za zaštitu od požara, zaključuje ugovor sa privrednim društvom ili drugim pravnim licem registrovanim za izradu projektne dokumentacije, koje u stalnom radnom odnosu ima zaposlenog odgovornog projektanta za zaštitu od požara.

Član 25.

- (1) Za objekte i radove za koje Ministarstvo u sjedištu vrši reviziju predviđenih mjera i normativa zaštite od požara u tehničkoj dokumentaciji, kao i za industrijske objekte i objekte namijenjene za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi veći broj lica, uz tehničku dokumentaciju investitor prilaže i poseban elaborat u kome se na sažet i cjelovit način na osnovu grafičkih priloga, procjene i tekstualnih objašnjenja moraju prikazati sve mjere zaštite od požara predviđene u tehničkoj dokumentaciji, sa predviđenim, odnosno odabranim sistemom zaštite od požara, njegovom funkcionalnosti i efikasnosti.

(2) Za objekte iz stava 1. ovog člana, za koje su posebnim propisom određene mjere zaštite od požara, investitor ne prilaže poseban elaborat, već uz tehničku dokumentaciju izrađuje prilog zaštite od požara iz člana 24. stav 1. tačka 2) ovog zakona.

(3) Elaborat iz stava 1. ovog člana sadrži izjavu sa sačinjenom listom primijenjenih tehničkih propisa u skladu sa ovim zakonom, sa potpisom i pečatom glavnog projektanta i projektanta za zaštitu od požara.

(4) Za objekte u kojima su ugrađeni sistemi za dojavu, zaštitno djelovanje i gašenje požara, prilikom izrade elaborata i priloga u tehničkoj dokumentaciji utvrđuje se postojanje alarmnog plana i redoslijeda aktivnosti pojedinih zaštita.

Član 26.

(1) Za izradu elaborata iz člana 25. ovog zakona može se ovlastiti privredno društvo ili drugo pravno lice koje ima zaposlena dva projektanta tehničkog smjera sa završenim studijem prvog ciklusa i ostvarenih 240 ESTS bodova ili ekvivalentom, sa najmanje tri godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom za rad na poslovima zaštite od požara, od kojih je jedan u stalnom radnom odnosu, a drugi se može angažovati na osnovu ugovora.

(2) Ovlašćenje iz stava 1. ovog člana rješenjem daje Ministarstvo u sjedištu, na period od pet godina na zahtjev privrednog društva ili drugog pravnog lica.

(3) Inspektor za eksplozivne materije i poslove zaštite od požara Ministarstva u sjedištu rješenjem ukida ovlašćenje iz stava 2. ovog člana ako se u privrednom društvu ili drugom pravnom licu iz stava 1. ovog člana promijene okolnosti tako da ono ne ispunjava propisane uslove, ili ako se u postupku nadzora utvrdi da se privredno društvo ili drugo pravno lice prilikom izrade elaborata ne pridržava propisa i drugih normativa zaštite od požara.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje program i način polaganja stručnog ispita za rad na poslovima zaštite od požara.

Član 27.

(1) Stručni ispit za rad na poslovima zaštite od požara polažu lica koja imaju četvrti stepen stručne spreme (srednja stručna sprema) i šest mjeseci radnog iskustva, odnosno visoku stručnu sprema i jednu godinu radnog iskustva na poslovima zaštite od požara, pred komisijom koju rješenjem imenuje ministar.

(2) Komisiju iz stava 1. ovog člana čine predsjednik i tri člana, koji se biraju iz reda zaposlenih Ministarstva u sjedištu i mogu imati jednog ili više zamjenika.

(3) Ministarstvo izdaje uvjerenje o položenom stručnom ispitu iz stava 1. ovog člana.

(4) Visinu troškova za polaganje stručnog ispita i za izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu određuje ministar rješenjem.

Član 28.

(1) Uz zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole izgrađenog ili rekonstruisanog objekta ili dijela objekta koji predstavlja zasebnu tehničku i funkcionalnu cjelinu i koji se kao takav može samostalno koristiti prilaže se i saglasnost Ministarstva, kojom se utvrđuje da su u njima sprovedene mjere zaštite od požara određene tehničkom dokumentacijom.

(2) Saglasnost iz stava 1. ovog člana za objekte iz člana 23. st. 2, 5. i 6. ovog zakona daje Ministarstvo u sjedištu, a za objekte iz člana 23. st. 3, 5. i 6. ovog zakona daje nadležna organizaciona jedinica Ministarstva.

(3) Odobrenje za upotrebu objekta u kojem su ugrađeni sistem za dojavu i gašenje požara, uređaji za kontrolno i zaštitno djelovanje i uređaji za sprečavanje širenja požara može se izdati nakon što se ispita njihova ispravnost i optimalno djelovanje u skladu sa projektnim rješenjem i primijenjenim standardima i normativima.

(4) Ispitivanje ispravnosti i periodično ispitivanje iz stava 3. ovog člana prema tehničkim propisima i uputstvu proizvođača mogu vršiti samo privredna društva i druga pravna lica koja su registrovana za tu djelatnost i koji su dobili odobrenje Ministarstva na period od pet godina.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju tehnički normativi za stabilne instalacije za dojavu požara.

Član 29.

(1) Električne, ventilacione, gasne, naftovodne, toplovodne, gromobranske i druge instalacije i uređaji, kao i dimovodi, moraju se postaviti, odnosno izvoditi, koristiti i održavati prema propisanim tehničkim normativima i obaveznim standardima i uputstvima proizvođača, o čemu mora postojati dokumentacija.

(2) Sistemi za ventilaciju ili klimatizaciju u prostorijama u kojima se stvara zapaljiva prašina ili pare masnoće moraju se redovno pregledati, a navedeni sistemi čistiti po potrebi, a najmanje svaka tri mjeseca, o čemu se vodi evidencija.

(3) Instalacije i uređaji iz stava 1. ovog člana, kao i dimovodi i ložišta mogu se upotrebljavati samo ako su ispravni i ako su pravilno postavljeni.

(4) Jedinice lokalne samouprave Republike Srpske obavezne su da donesu odluku o formiranju dimnjačarske službe ili potpišu ugovor sa pravnim licima ili preduzetnicima koji vrše tu djelatnost, koja podrazumijeva obavezu čišćenja po potrebi, a najmanje jednom godišnje i kontrole dimovodnih objekata i uređaja za loženje, izuzev individualnih stambenih objekata.

(5) Pravna lica i preduzetnici iz stava 4. ovog člana moraju biti registrovani kod nadležnog suda, odnosno nadležnog organa jedinice lokalne samouprave za obavljanje dimnjačarske djelatnosti, u skladu sa važećim propisima o registraciji i ispunjavati uslove koji se odnose na tehničku opremljenost i stručnu osposobljenost radnika.

(6) Ministar, u saradnji sa ministrom za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju i ministrom prosvjete i kulture, donosi pravilnik kojim se detaljnije propisuju uslovi koji se odnose na tehničku opremljenost i stručnu osposobljenost radnika za obavljanje dimnjačarske djelatnosti.

Član 30.

(1) Zapaljive materije mogu se držati i uskladištavati samo u objektima koji su za to podešeni ili preuređeni u skladu sa tehničkim i drugim propisima kojima je regulisana ova materija.

(2) Otvorena vatra (otvorena ložišta, otvoreni plamen i slično) koja se koristi u tehnološkim procesima ili u postupku rada u poslovnom prostoru može se upotrebljavati samo u skladu sa tehničkim i drugim propisima kojim je regulisana ova materija.

Član 31.

(1) Pri izgradnji ili rekonstrukciji vodovodne mreže u naseljenim mjestima mora se obezbijediti protočni kapacitet, pritisak i hidrantska mreža za efikasno gašenje požara.

(2) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju tehnički normativi za hidrantsku mrežu za gašenje požara.

Član 32.

(1) Subjekti zaštite od požara obavezni su da drže u pripravnosti ispravne uređaje, alat i opremu za gašenje požara na mjestima koja su lako pristupačna (podest, hodnik, trijem i slično), zaštićenim od visokih i niskih temperatura, mehaničkih, hemijskih i drugih oštećenja.

(2) U poslovnom prostoru u kojem, s obzirom na prirodu posla koji se obavlja, prijete opasnost od izbijanja ili širenja požara moraju se preduzeti propisane mjere ili mjere naložene od nadležnog inspektora za zaštitu od požara (držanje u pripravnosti odgovarajućih sprava, alata i drugih sredstava za početno gašenje požara, kao i druge odgovarajuće mjere).

Član 33.

(1) Jedinice lokalne samouprave, mjesne zajednice, privredna društva i druga pravna lica, organi uprave, preduzetnici u oblasti poljoprivrede i poljoprivredni proizvođači za

vrijeme jesenje i proljetne pripreme oranica za sjetvu, žetve i vršidbe preduzimaju opšte i posebne mjere zaštite strnih usjeva od požara.

(2) Pod opštim mjerama zaštite od požara podrazumijeva se organizacija dežurstava vatrogasnih vozila na teritoriji više mjesnih zajednica u periodu iz stava 1. ovog člana.

(3) Pod posebnim mjerama zaštite strnih usjeva od požara podrazumijeva se: organizovanje stalnog dežurstva, osmatračke službe, službe veze i obavještenja i kontrola nad sprovođenjem tih i drugih mjera zaštite od požara.

(4) Ministar, u saradnji sa ministrom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, donosi pravilnik kojim se propisuju posebne mjere zaštite od požara šuma i usjeva.

Član 34.

(1) U objektima u kojima se održavaju javni skupovi, priredbe, sajmovi i slično, organizatori su obavezni da za vrijeme njihovog trajanja obezbijede vatrogasno-spasilačko dežurstvo.

(2) U privrednim društvima i drugim pravnim licima vatrogasno-spasilačko dežurstvo se organizuje i u toku procesa rada kada je povećana opasnost od izbijanja požara.

(3) Pod vatrogasno-spasilačkim dežurstvima iz st. 1. i 2. ovog člana podrazumijeva se prisustvo više lica stručno osposobljenih za gašenje požara sa odgovarajućom opremom i sredstvima za blagovremeno gašenje početnih požara.

(4) Pri projektovanju i izgradnji visokih stambenih objekata i objekata namijenjenih za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica (bolnice, hoteli, pansioni, sportske i druge dvorane, robne kuće, tržni centri površine preko 500 m², aerodromi i drugi slični objekti) i industrijskim objektima obavezno je postavljanje uređaja koji omogućavaju otkrivanje i javljanje požara.

(5) Pri projektovanju i izgradnji visokih objekata (osim stambenih zgrada), zgrada arhiva i dokumentacije od posebnih vrijednosti, objekata u kojima se obavlja trgovina, a čija je površina preko 3.500 m², objekata koji služe za izložbe površine preko 1.000 m², muzeja, bioskopa, pozorišta, aerodromskih zgrada površine preko 1.000 m², pored uređaja iz stava 4. ovog člana, obavezna je ugradnja uređaja koji omogućavaju blagovremeno gašenje požara (stabilni sistemi za gašenje požara).

(6) Uređaji za otkrivanje i javljanje požara i uređaji za gašenje požara moraju se održavati u ispravnom stanju, u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača, tako da se obezbijedi njihovo stalno i nesmetano funkcionisanje.

(7) U objektima u kojima se odvijaju tehnološki procesi u kojima se proizvode, prerađuju, koriste i uskladištavaju zapaljive, eksplozivne i druge opasne materije, pored uređaja iz stava 4. ovog člana, obavezna je i ugradnja:

- 1) uređaja koji omogućavaju blagovremeno gašenje požara (stabilni sistemi za gašenje požara) i sprečavanje njegovog širenja,
- 2) uređaja za mjerenje koncentracije eksplozivnih smjesa (gasovi, pare i prašina),
- 3) drugih uređaja za kontrolu bezbjednog odvijanja tehnološkog procesa, zavisno od namjene objekata i opasnosti od pojave požara.

(8) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju tehnički normativi za izradu tehničke dokumentacije kojom moraju biti snabdjeveni sistemi, oprema i uređaji za otkrivanje požara i alarmiranje.

Član 35.

(1) Privredno društvo i drugo pravno lice koje stavlja u promet uređaje, opremu i sredstva za zaštitu od požara obavezno je da prije stavljanja u promet pribavi atest (ispravu) registrovane ili ovlašćene organizacije, u skladu sa propisom kojim se uređuje standardizacija u Republici Srpskoj, a za opremu koja se koristi u tehnološkim i drugim procesima sa lakozapaljivim materijama obavezno je da Ministarstvu u sjedištu dostavi dokaz o izvršenom ispitivanju njihove usklađenosti sa propisima i standardima o zaštiti od požara zemlje porijekla.

(2) Za stavljanje u promet uređaja, opreme i sredstava za zaštitu od požara iz stava 1. ovog člana i uređaja iz člana 34. stav 6. ovog zakona i uslove za redovno ispitivanje i servisiranje mišljenje daje Ministarstvo u sjedištu.

Član 36.

(1) Korisnici ručnih i prevoznih aparata za gašenje početnog požara obavezni su da obezbijede redovno ispitivanje aparata prema uputstvu proizvođača, odnosno standardima, a najmanje jednom u šest mjeseci.

(2) Ispitivanje aparata iz stava 1. ovog člana, koji se nalaze u upotrebi, može vršiti privredno društvo i drugo pravno lice i preduzetnik koji su registrovani za tu djelatnost, a imaju odgovarajuću tehničku opremu, poslovni prostor i stručne radnike na osnovu odobrenja koje rješenjem daje Ministarstvo u sjedištu, na period od pet godina.

(3) O izvršenim ispitivanjima i pregledima vodi se evidencija, koja sadrži identifikacioni broj aparata, ime radnika koji vrši ispitivanje i datum ispitivanja.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje vođenje evidencija iz stava 3. ovog člana.

(5) Ministar, u saradnji sa ministrom za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, donosi pravilnik kojim se propisuju posebni uslovi za prostor, tehničku opremljenost i osposobljenost servisera, koji moraju biti ispunjeni za vršenje kontrolnog ispitivanja aparata za gašenje početnog požara.

Član 37.

(1) Korisnik objekta u kojem su ugrađeni sistemi za dojavu i gašenje požara, hidrantska mreža, uređaji za kontrolu i zaštitno djelovanje i uređaji za sprečavanje širenja požara, obavezan je da obezbijedi njihovu ispravnost, funkcionalnost, kao i njihovo redovno ispitivanje prema tehničkim propisima i uputstvu proizvođača, a najmanje jednom godišnje, o čemu se vodi evidencija.

(2) Ispitivanje hidrantske mreže može vršiti privredno društvo i drugo pravno lice koje je registrovano za obavljanje te djelatnosti, a ima odgovarajuću opremu i zaposlene radnike sa najmanje srednjom stručnom spremom tehničke struke i položenim stručnim ispitom za rad na poslovima zaštite od požara.

(3) Ispitivanje hidrantske mreže za vlastite objekte može vršiti privredno društvo i drugo pravno lice, pod uslovom da ima odgovarajuću opremu i zaposlene radnike sa najmanje srednjom stručnom spremom tehničke struke i položenim stručnim ispitom za rad na poslovima zaštite od požara.

(4) Privredno društvo i drugo pravno lice sačinjavaju zapisnik o izvršenom ispitivanju, koji potpisuju lice koje je izvršilo ispitivanje i odgovorno lice koje ima završen studij tehničkog smjera – prvi ciklus studija sa ostvarenih najmanje 180 ESTS bodova ili ekvivalent, i položen stručni ispit za rad na poslovima zaštite od požara.

(5) Odgovorno lice iz stava 4. ovog člana može biti i lice koje je izvršilo ispitivanje hidrantske mreže iz st. 1. i 3. ovog člana.

Član 38.

(1) Privredna društva i druga pravna lica i organi uprave obavezni su da opštim aktom utvrde mjere i radnje u vezi sa sprovođenjem i unapređivanjem zaštite od požara i odrede radnika koji je odgovoran za sprovođenje mjera zaštite od požara i stručno osposobljen za vršenje poslova zaštite od požara.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, privredna društva i druga pravna lica i organi uprave mogu povjeriti sprovođenje mjera zaštite od požara privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku koji su osposobljeni i registrovani za tu djelatnost i imaju u radnom odnosu najmanje jedno zaposleno lice sa položenim stručnim ispitom za rad na poslovima zaštite od požara, kojima dostavljaju sve podatke bitne za bezbjednost radnika sa stanovišta zaštite od požara.

(3) Subjekti zaštite od požara, razvrstani u odgovarajuću kategoriju stepena rizika ugroženosti od požara, obavezni su da organizuju zaštitu od požara, u skladu sa rješenjem o razvrstavanju.

(4) Subjekti zaštite od požara, polazeći od svojih uslova i potreba, a u skladu sa propisima o zaštiti od požara, utvrđuju opštim aktom:

- 1) radna uputstva koja moraju sadržavati mjere zaštite od požara za sve tehnološke jedinice gdje postoji opasnost od požara, uz razradu obaveza prema radnom

uputstvu i drugim propisima svakog pojedinog radnika u vezi sa kontrolom i sprovođenjem propisa iz oblasti zaštite od požara, kao i mjerama prve pomoći i mjerama za evakuaciju radnika,

- 2) organizaciju, djelokrug i ovlaštenje službe zaštite od požara,
- 3) način vršenja unutrašnje kontrole sprovođenja zaštite od požara, te dužnosti, odgovornosti i ovlaštenja radnika koji tu kontrolu neposredno vrše, stručnu spremu rukovodioca službe i drugih radnika koji obavljaju poslove zaštite od požara,
- 4) postupak i način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili raspoređivanja na drugo radno mjesto sa opasnostima od požara koje se tiču tog radnog mjesta, kao i način obučavanja radnika u rukovanju sredstvima i opremom za gašenje požara,
- 5) prostorije, prostore i mjesta na kojima se ne smije proizvoditi, koristiti ili prenositi otvorena vatra,
- 6) vrstu i količinu opreme i sredstava za gašenje požara, raspored opreme i sredstava, kao i vrijeme povremenog ispitivanja njihove ispravnosti,
- 7) zadatke i odgovornosti radnika koji rukovode poslovima u vezi sa sprovođenjem zaštite od požara,
- 8) odgovornost radnika zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara,
- 9) dužnosti i ponašanje radnika u slučaju izbijanja požara,
- 10) način saradnje službe zaštite od požara sa ostalim službama koje rade na unapređivanju zaštite od požara, službom zaštite na radu, sistemom organa civilne zaštite, službom hitne pomoći i ovlaštenim privrednim društvima i drugim pravnim licem iz člana 26. ovog zakona.

(5) Odgovorno lice iz stava 1. ovog člana, radnik privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnik kojem je povjereno sprovođenje mjera zaštite od požara, kao i rukovodilac posebno organizovane službe zaštite od požara iz stava 4. tačka 3) ovog člana može biti lice koje ima najmanje srednju stručnu spremu odgovarajućeg tehničkog smjera (vatrogasne, građevinske, mašinske, metalske, bravarske, hemijske i električarske) i položen stručni ispit za obavljanje poslova zaštite od požara.

(6) Odgovorno lice iz stava 1. ovog člana ne smatra se odgovornim za posljedice nastale usljed zakonom preduzetih aktivnosti na poslovima zaštite od požara.

(7) Odgovorno lice iz stava 1. ovog člana ima pravo da zahtijeva od subjekata iz člana 9. stav 4. ovog zakona da preduzmu odgovarajuće mjere i da ih upozna sa prijedlozima za ublažavanje opasnosti od požara za radnike.

Član 39.

Privredna društva i druga pravna lica i organi uprave na zahtjev Republičke uprave za inspeksijske poslove (u daljem tekstu: Inspektorat) dostavljaju opšti akt o zaštiti od požara.

Član 40.

(1) Privredna društva i druga pravna lica i organi uprave obavezni su da obezbijede obuku koja se sastoji od informisanja i upoznavanja svakog radnika prema posebno utvrđenom programu u vezi sa opasnošću od požara koje se tiču poslova i zadataka na koje je raspoređen, kao i o mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnoj upotrebi priručnih aparata, uređaja i opreme i sredstava za gašenje požara i da ih upoznaju sa materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara prilikom:

- 1) zapošljavanja,
- 2) premještaja ili promjene posla,
- 3) uvođenja nove radne opreme ili promjene opreme,
- 4) uvođenja novih tehnologija.

(2) Subjekti zaštite od požara obavezni su da jedanput u toku tri godine vrše provjeru znanja radnika iz stava 1. ovog člana, o čemu se vodi evidencija.

(3) Obuka radnika iz stava 1. ovog člana sprovodi se u toku radnog vremena.

(4) Odredbe st. 1, 2. i 3. ovog člana primjenjuju se i na preduzetnike.

Član 41.

(1) Direktor privrednog društva ili drugog pravnog lica, odnosno rukovodilac koji rukovodi organom uprave ili drugim organom, rukovodni radnici u privrednom društvu i pravnom licu, odnosno radnici sa posebnim ovlaštenjima u organu uprave, konsultuju radnike i omogućavaju im učestvovanje u raspravama o svim pitanjima koja se odnose na bezbjednost sa stanovišta zaštite od požara.

(2) U stambenim zgradama, stambeno-poslovnim zgradama, stambenim zgradama sa garažama i poslovnim zgradama, za koje je posebnim propisima predviđeno formiranje zajednice etažnih vlasnika, za sprovođenje propisanih i naloženih mjera zaštite od požara odgovorni su organi zajednice formirani u skladu sa tim propisima, a u ostalim zgradama odgovoran je vlasnik zgrade.

(3) Subjekti zaštite od požara koji imaju zaključen ugovor sa ovlaštenom ustanovom ne oslobađaju se odgovornosti za obavljanje poslova zaštite od požara.

(4) Subjekti iz st. 1. i 2. ovog člana oslobađaju se odgovornosti u slučaju kada su požari nastali kao posljedica više sile koja je van njihove kontrole ili posebnih događaja čije posljedice nije bilo moguće predvidjeti.

Član 42.

Osiguravajuća društva koja posluju na teritoriji Republike Srpske o svim saznanjima očigledne povrede zakona i drugih propisa, prilikom utvrđivanja rizika i procjene štete nastale od požara, bez odgađanja, obavještavaju nadležnu organizacionu jedinicu Ministarstva.

GLAVA V

ORGANIZACIJA VATROGASNO-SPASILAČKE SLUŽBE

Član 43.

(1) Radi učestvovanja u sprovođenju preventivnih mjera zaštite od požara, koje su u funkciji blagovremenosti i povećanja efikasnosti vatrogasno-spasilačke intervencije, gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i elementarnim nepogodama, sprovođenje mjera zaštite od požara utvrđenih planom zaštite od požara jedinice lokalne samouprave, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama, te obavljanje i drugih poslova u ekološkim i drugim nesrećama, osnivaju se vatrogasno-spasilačke jedinice.

(2) Vatrogasno-spasilačke jedinice mogu biti profesionalne vatrogasno-spasilačke jedinice i dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice.

(3) Profesionalne vatrogasno-spasilačke jedinice osnivaju se u skladu sa ovim zakonom za područje jedinice lokalne samouprave ili za dio tog područja kao teritorijalne vatrogasno-spasilačke jedinice, a u privrednim društvima i drugim pravnim licima kao privredne vatrogasno-spasilačke jedinice.

(4) Dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice formiraju se u vatrogasnim društvima, a mogu se formirati i u privrednim društvima i drugim pravnim licima, jedinicama lokalne samouprave, organima uprave i drugim organima.

(5) Vatrogasno-spasilačke jedinice ostvaruju zadatke jedinica civilne zaštite u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama.

Član 44.

(1) Teritorijalna vatrogasno-spasilačka jedinica osniva se odlukom skupštine jedinice lokalne samouprave, kao posebna unutrašnja organizaciona jedinica administrativne službe jedinice lokalne samouprave.

(2) Privredne vatrogasno-spasilačke jedinice osnivaju privredna društva i druga pravna lica.

Član 45.

- (1) Dvije ili više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osnovati zajedničku teritorijalnu vatrogasno-spasilačku jedinicu.
- (2) Jedinica lokalne samouprave može sporazumno sa jednim ili više privrednih društava i drugih pravnih lica osnovati zajedničku profesionalnu vatrogasno-spasilačku jedinicu.
- (3) Dva ili više privrednih društava i druga pravna lica mogu sporazumno osnovati zajedničku privrednu vatrogasno-spasilačku jedinicu.

Član 46.

Teritorijalnom vatrogasno-spasilačkom jedinicom rukovodi starješina teritorijalne vatrogasno-spasilačke jedinice, kojeg imenuje gradonačelnik, odnosno načelnik jedinice lokalne samouprave, na osnovu sprovedenog javnog konkursa.

Član 47.

- (1) Za starješinu profesionalne vatrogasno-spasilačke jedinice iz člana 46. ovog zakona može se imenovati lice koje ima završen studij prvog ciklusa sa ostvarenih najmanje 180 ECTS bodova ili ekvivalentom, tehničkog smjera.
- (2) Starješina profesionalne vatrogasno-spasilačke jedinice može imati zamjenika, koji ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana.

Član 48.

- (1) U jedinicama lokalne samouprave sa više od 20.000 stanovnika obavezno se osniva teritorijalna vatrogasno-spasilačka jedinica.
- (2) U jedinicama lokalne samouprave do 20.000 stanovnika obavezno se osniva teritorijalna vatrogasno-spasilačka jedinica ili dobrovoljna vatrogasno-spasilačka jedinica sposobna za gašenje požara.

Član 49.

- (1) Vatrogasno-spasilačke jedinice obavezne su da međusobno saraduju u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i u vanrednim situacijama.
- (2) U skladu sa odlukom Vlade ili zaključenim ugovorom o međunarodnoj saradnji, vatrogasno-spasilačke jedinice saraduju sa vatrogasno-spasilačkim jedinicama susjednih država radi gašenja požara i spasavanja ljudi i imovine ugroženih požarom.

Član 50.

- (1) Vatrogasno-spasilačke jedinice i dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice donose godišnji plan i program za stručno osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca-spasilaca i njihovu spremnost za brzo i efikasno djelovanje u izvršavanju zadataka, kao i način vršenja provjere stručnog znanja vatrogasaca-spasilaca.
- (2) Ministarstvo u sjedištu, daje saglasnost na plan i program iz stava 1. ovog člana, a kontrolu nad njegovim izvršavanjem vrši nadležna organizaciona jedinica Ministarstva.
- (3) Vatrogasno-spasilačke jedinice iz stava 1. ovog člana, nakon izvršavanja plana i programa stručnog osposobljavanja i usavršavanja vatrogasaca-spasilaca, organizuju provjeru stručnog znanja vatrogasaca-spasilaca.
- (4) Vatrogasac-spasilac koji prilikom provjeravanja stručnog znanja ne pokaže zadovoljavajući uspjeh ne može nastaviti rad na poslovima i zadacima na koje je raspoređen.

Član 51.

- (1) Vatrogasno-spasilačke jedinice vode evidenciju o požarima i elementarnim nepogodama, kao i evidenciju o učešću u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine.
- (2) Vatrogasno-spasilačke jedinice i dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice iz člana 48. ovog zakona, na zahtjev skupštine jedinice lokalne samouprave, dostavljaju stalne i povremene izvještaje koji se tiču poslova zaštite od požara, a nakon izvršene intervencije na gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom, dostavljaju izvještaj o intervenciji u nadležnu organizacionu jedinicu Ministarstva.

Član 52.

Tokom vršenja dužnosti vatrogasci-spasioci nose uniformu, a pri gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine nose i zaštitnu opremu.

Član 53.

(1) Vatrogasno-spasilačke jedinice i dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice moraju imati najmanje 12 vatrogasaca-spasilaca.

(2) Prilikom utvrđivanja broja vatrogasaca-spasilaca u svim vatrogasno-spasilačkim jedinicama vodi se računa o sposobnosti i spremnosti vatrogasno-spasilačke jedinice tako da svaka smjena koja je na dužnosti bude po svom brojnom sastavu i tehničkoj opremi sposobna za efikasno gašenje požara.

(3) U svakoj smjeni prisutan je broj vatrogasaca-spasilaca određen planom zaštite od požara.

(4) Tokom obavljanja poslova i zadataka vatrogasac-spasilac ne smije biti pod uticajem alkohola ili opojnih droga ili psihotropnih supstanci.

(5) Tehnička oprema i sredstva za gašenje požara moraju biti ispravna i održavaju se prema uputstvu proizvođača, o čemu se vodi evidencija.

(6) Vatrogasno-spasilačke jedinice obezbjeđuju minimum vatrogasno-spasilačke opreme na osnovu plana zaštite od požara jedinice lokalne samouprave.

Član 54.

(1) Vatrogasac-spasilac u vatrogasno-spasilačkim jedinicama iz člana 48. ovog zakona može biti lice koje, pored opštih uslova, ispunjava i sljedeće posebne uslove:

- 1) da ima najmanje stručnu spremu kvalifikovanog radnika odgovarajuće tehničke struke (vatrogasne, građevinske, mašinske, metalske, bravarske, hemijske i električarske),
- 2) da nije starije od 25 godina,
- 3) da je zdravstveno i psihofizički sposobno za vršenje poslova gašenja požara i spasavanja ljudi i imovine.

(2) Ministar zdravlja i socijalne zaštite donosi pravilnik kojim se propisuju zdravstveni i psihofizički uslovi iz stava 1. tačka 3) ovog člana, a koji vatrogasac-spasilac mora ispunjavati.

(3) Lice iz stava 1. ovog člana može učestvovati u gašenju požara ako je položilo stručni ispit za vatrogasca-spasioca u profesionalnoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici.

(4) Opštim aktom teritorijalne vatrogasno-spasilačke jedinice, odnosno privrednog društva i drugog pravnog lica koje je osnovalo privrednu vatrogasno-spasilačku jedinicu mogu se propisati i drugi posebni uslovi za obavljanje poslova i zadataka vatrogasca-spasioca.

Član 55.

(1) Stručni ispit za rukovodioca akcije gašenja požara polažu starješine profesionalnih vatrogasno-spasilačkih jedinica, njihovi zamjenici, radnici profesionalnih vatrogasno-spasilačkih jedinica koji rukovode jedinicom za gašenje požara, kao i rukovodioci dobrovoljnih vatrogasno-spasilačkih jedinica koji rukovode jedinicom u gašenju požara.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, članovi (vatrogasci-spasioci) dobrovoljnih vatrogasno-spasilačkih jedinica koji te dužnosti ne obavljaju profesionalno, polažu ispit za rukovodioca akcije gašenja požara, odnosno za zvanje vatrogasac-spasilac u dobrovoljnoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici po pravilima Vatrogasnog saveza Republike Srpske.

(3) Starješina iz člana 46. ovog zakona obavezan je da položi stručni ispit za rukovodioca akcije gašenja požara, u roku od šest mjeseci od dana imenovanja.

(4) Radnici profesionalnih vatrogasno-spasilačkih jedinica koji rukovode jedinicom za gašenje požara, kao i rukovodioci dobrovoljnih vatrogasno-spasilačkih jedinica iz stava 1. ovog člana koji rukovode jedinicom u gašenju požara, mogu polagati stručni ispit za rukovodioca akcije gašenja požara ako imaju položen stručni ispit za vatrogasca-spasioca

u profesionalnoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici i godinu dana radnog iskustva na poslovima vatrogasaca-spasioca, nakon položenog stručnog ispita za vatrogasaca-spasioca. (5) Ministar donosi pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za profesionalne vatrogasce-spasioce i rukovodioce akcije gašenja požara, pravilnik o uniformi i funkcionalnim oznakama vatrogasaca-spasilaca u profesionalnim vatrogasno-spasilačkim jedinicama i pravila službe u vatrogasno-spasilačkim jedinicama.

Član 56.

(1) Stručni ispit iz člana 54. stav 3. ovog zakona, kao i stručni ispit iz člana 55. stav 1. ovog zakona polaže se pred ispitnom komisijom, koju rješenjem imenuje nadležna organizaciona jedinica Ministarstva.

(2) Komisiju iz stava 1. ovog člana čini pet članova od kojih je jedan član iz Ministarstva, u sjedištu, tri člana iz nadležne organizacione jedinice Ministarstva, a jedan član iz Vatrogasnog saveza Republike Srpske.

(3) Ministarstvo izdaje uvjerenje o položenom stručnom ispitu iz stava 1. ovog člana.

(4) Vatrogasno-spasilačka jedinica snosi troškove polaganja stručnog ispita ako je kandidata uputila na polaganje.

(5) Visinu troškova za polaganje stručnog ispita i za izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu određuje ministar rješenjem.

Član 57.

(1) U vatrogasno-spasilačkim jedinicama iz člana 48. ovog zakona rad se odvija u smjenama, s tim što rad u jednoj smjeni ne može trajati duže od 12 sati.

(2) Rad u jednoj smjeni može se produžiti samo ako je to neophodno za gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine, kao i za vršenje neodložnih poslova i zadataka određenih opštim aktom vatrogasno-spasilačke jedinice.

Član 58.

Radi organizovanog dobrovoljnog učestvovanja građana u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i elementarnim nepogodama, kao i radi preventivne djelatnosti, propagiranja vatrogastva i vršenja drugih zadataka u vezi sa zaštitom od požara, u skladu sa ovim zakonom i planom zaštite od požara, fizička lica i privredna društva i druga pravna lica mogu osnivati vatrogasna društva.

Član 59.

(1) Vatrogasno društvo u svom sastavu mora imati dobrovoljnu vatrogasno-spasilačku jedinicu obučenu za gašenje požara.

(2) Rok u kojem se formira dobrovoljna vatrogasno-spasilačka jedinica, kao i broj vatrogasaca-spasilaca utvrđuje se statutom vatrogasnog društva.

(3) Lice koje nije navršilo 18 godina ne može biti u sastavu dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice, odnosno vršiti gašenje požara.

(4) U dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice mogu se angažovati i profesionalni vatrogasci-spasioci.

(5) U dobrovoljnim vatrogasno-spasilačkim jedinicama starješine vatrogasno-spasilačke jedinice i rukovodioci akcije gašenja požara u smjenama, poslove i zadatke obavljaju profesionalno.

Član 60.

(1) U dobrovoljnoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici starješina i rukovodilac akcije gašenja požara u smjenama moraju ispunjavati iste uslove za zasnivanje radnog odnosa kao i starješina i rukovodilac akcije gašenja požara u teritorijalnoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici.

(2) Za profesionalno obavljanje poslova starješine i rukovodioca akcije gašenja požara u dobrovoljnim vatrogasno-spasilačkim jedinicama, osim dobrovoljnih vatrogasno-spasilačkih jedinica, može se primiti na rad lice koje ispunjava uslove iz člana 54. stav 1. t. 1) i 3) i člana 55. stav 4. ovog zakona.

(3) Za profesionalnog vatrogasca-spasioca u sastavu dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice može se primiti na rad lice koje ispunjava uslove propisane za vatrogasca-spasioca u profesionalnoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici iz člana 54. st. 1. i 4. ovog zakona.

(4) Profesionalni vatrogasci-spasioci u dobrovoljnim i privrednim vatrogasno-spasilačkim jedinicama imaju ista prava, obaveze i odgovornosti koje su ovim zakonom utvrđene za profesionalne vatrogasce-spasioce u teritorijalnim vatrogasno-spasilačkim jedinicama.

Član 61.

(1) Vatrogasci-spasioci u dobrovoljnim vatrogasno-spasilačkim jedinicama vrše poslove besplatno.

(2) Licima iz stava 1. ovog člana koja u dobrovoljnoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici obavljaju poslove i zadatke, a nisu u radnom odnosu, skupština jedinice lokalne samouprave, kao i vatrogasno društvo mogu odrediti novčanu naknadu.

Član 62.

Privredno društvo ili drugo pravno lice može odrediti novčanu naknadu vatrogascima-spasiocima dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice ili odrediti kao mjerilo za učestvovanje u raspodjeli sredstava za plate.

Član 63.

(1) Jedinice lokalne samouprave, privredna društva i druga pravna lica, organi uprave i preduzetnici pomažu vatrogasna društva u sprovođenju aktivnosti za koje su osnovana.

(2) Ako se planom zaštite od požara predviđaju obaveze vatrogasnog društva, odnosno dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice u gašenju požara, spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i elementarnim nepogodama, jedinice lokalne samouprave, privredna društva i druga pravna lica, organi uprave obavezni su u tom slučaju da dobrovoljnoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici obezbijede sredstva za vršenje zadataka koji proizlaze iz plana zaštite od požara.

(3) U dobrovoljnim vatrogasno-spasilačkim jedinicama iz stava 2. ovog člana mora se obezbijediti da u svakoj smjeni bude raspoređen najmanje jedan radnik sa položenim stručnim ispitom za rukovodioca akcije gašenja požara.

Član 64.

(1) Članovi dobrovoljnih vatrogasno-spasilačkih jedinica koji su u radnom odnosu imaju pravo na naknadu plate za vrijeme odsustvovanja sa rada, kada u sastavu vatrogasno-spasilačke jedinice učestvuju radi gašenja požara, spasavanja ljudi i imovine ugroženih požarom ili elementarnim nepogodama.

(2) Naknadu plate iz stava 1. ovog člana isplaćuje radnicima privredno društvo i drugo pravno lice, organ uprave i preduzetnik kod kojeg su zaposleni.

(3) Ako se na traženje ovlašćenog lica gašenje požara, odnosno spasavanje ljudi i imovine vrši na području druge jedinice lokalne samouprave, naknada iz stava 2. ovog člana vrši se na teret te jedinice lokalne samouprave, ako jedinica lokalne samouprave u kojoj se nalazi sjedište vatrogasno-spasilačke jedinice odbije da plati naknadu.

(4) Naknada iz st. 2. i 3. ovog člana isplaćuje se u visini plate koju bi radnik ostvario da je obavljao svoje redovne poslove i zadatke.

(5) Članovi dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice koji nisu u radnom odnosu, kada učestvuju u gašenju požara ili spasavanju ljudi i imovine mogu od jedinice lokalne samouprave tražiti naknadu u roku od 30 dana od dana izvršene akcije gašenja požara, odnosno spasavanja, a visinu naknade utvrđuje skupština jedinice lokalne samouprave.

Član 65.

(1) Radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva, vatrogasna društva i profesionalne vatrogasno-spasilačke jedinice na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave mogu se udruživati u vatrogasni savez.

(2) Vatrogasni savez iz stava 1. ovog člana i vatrogasno-spasilačke jedinice, kao i vatrogasna društva mogu se udruživati u Vatrogasni savez Republike Srpske.

(3) Vatrogasni savez Republike Srpske, pored poslova i zadataka utvrđenih statutom, vrši sljedeće poslove i zadatke:

- 1) prati sprovođenje planova zaštite od požara i predlaže mjere za unapređivanje vatrogastva i za usklađivanje planova zaštite od požara prema stvarnim potrebama,
- 2) pruža stručnu pomoć vatrogasnim savezima, vatrogasnim društvima i vatrogasno-spasilačkim jedinicama,
- 3) u saradnji sa vatrogasno-spasilačkim jedinicama i vatrogasnim društvima vrši stručno osposobljavanje vatrogasaca-spasilaca i utvrđuje plan i program osposobljavanja rukovodilaca i vatrogasaca-spasilaca u dobrovoljnim vatrogasno-spasilačkim jedinicama,
- 4) donosi pravila kojima se uređuju pojedina pitanja za koja su članovi saveza zainteresovani da budu jedinstveno regulisana,
- 5) propagira vatrogastvo i preduzima mjere za njegovo razvijanje i unapređivanje.

GLAVA VI GAŠENJE POŽARA

Član 66.

(1) Fizičko lice obavezno je da po saznanju o požaru obavijesti vatrogasno-spasilačku jedinicu, operativno-komunikacioni centar jedinice lokalne samouprave ili policijsku stanicu, ako nije u mogućnosti da ugasi požar ili otkloni neposrednu opasnost od izbijanja požara.

(2) Privredno društvo i drugo pravno lice, organ uprave i preduzetnik, u slučaju saznanja o požaru o tome odmah obavještavaju najbližu vatrogasno-spasilačku jedinicu, operativno-komunikacioni centar jedinice lokalne samouprave ili policijsku stanicu.

Član 67.

(1) Nakon saznanja o požaru, vatrogasno-spasilačka jedinica odmah pristupa njegovom gašenju, spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom, bez obzira na to o čijim materijalnim dobrima je riječ.

(2) Na način iz stava 1. ovog člana, vatrogasno-spasilačka jedinica učestvuje i u otklanjanju posljedica u elementarnim nepogodama i težim nesrećama, u okviru djelokruga poslova, odnosno prema sposobnosti i opremljenosti.

Član 68.

(1) Ako vatrogasno-spasilačka jedinica ne može da ugasi požar, starješina jedinice zatražiće pomoć od drugih vatrogasno-spasilačkih jedinica na području jedinice lokalne samouprave.

(2) Vatrogasno-spasilačke jedinice od kojih je zatražena pomoć obavezne su da pruže pomoć u skladu sa planom zaštite od požara jedinice lokalne samouprave.

(3) U gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom učestvuje Republička uprava civilne zaštite, u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita i spasavanje.

(4) Ako se gašenje požara ili spasavanje ljudi i imovine ne može postići na način određen u stavu 1. ovog člana, gradonačelnik, odnosno načelnik jedinice lokalne samouprave može zatražiti od drugih gradonačelnika, odnosno načelnika jedinica lokalne samouprave da učestvuju sa svojim vatrogasno-spasilačkim jedinicama u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom.

(5) Za potrebe gašenja požara ili spasavanje ljudi i imovine može se angažovati Helikopterski servis Republike Srpske.

(6) Helikopterski servis Republike Srpske učestvuje u operaciji gašenja požara iz vazduha i drugim vidovima podrške vatrogasno-spasilačkim jedinicama u skladu sa ovim zakonom i propisom kojim se uređuje ova oblast.

Član 69.

Gašenjem požara rukovodi starješina ili drugi rukovodilac vatrogasno-spasilačke jedinice koja je prva počela da gasi požar, ukoliko se starješine, odnosno rukovodioci vatrogasno-spasilačkih jedinica koje učestvuju u gašenju požara drugačije ne dogovore.

Član 70.

Radi efikasnijeg i nesmetanog gašenja požara i spasavanja ljudi i imovine, rukovodilac gašenja požara može da:

- 1) zabrani pristup nepozvanim licima u blizini mjesta požara, kao i saobraćaj pored tog mjesta,
- 2) naredi evakuaciju lica i uklanjanje stvari iz susjednih objekata koji su ugroženi požarom, kao i da preduzme mjere za obezbjeđenje stvari koje su evakuisane,
- 3) naredi prekid dovođenja električne energije i plina,
- 4) naredi djelimično ili potpuno rušenje objekta preko koga bi se požar mogao proširiti, ako se širenje požara ne može spriječiti na drugi način,
- 5) ograniči djelimično ili potpuno dovod vode drugim potrošačima u zoni u kojoj se pojavi požar ili u cijelom naselju radi obezbjeđenja potrebne količine vode za gašenje požara,
- 6) naredi korišćenje vode iz obližnjih bunara, cisterni, rezervoara, kanala i slično, koji pripadaju privrednim društvima i drugim pravnim licima, organima uprave i drugim organima i preduzetnicima,
- 7) naredi korišćenje vozila privrednog društva i drugih pravnih lica, organa uprave i drugih organa, preduzetnika i fizičkih lica radi prevoženja nastradalih u požaru do najbliže zdravstvene ustanove,
- 8) nasilno otvori zaključani objekat ili prostoriju radi gašenja požara i spasavanja ljudi i imovine,
- 9) naredi licima koja stanuju u neposrednoj blizini mjesta požara, kao i licima koja se zateknu na mjestu požara da pruže pomoć u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine,
- 10) naredi upotrebu sredstava za uzbunjivanje i obavješćavanje radi bržeg okupljanja vatrogasaca-spasilaca.

Član 71.

(1) U slučaju izbijanja požara većih razmjera, opasnosti od naglog širenja požara, opasnosti da požar ugrozi život ljudi, životinja ili imovine u većem obimu, kada raspoložive vatrogasno-spasilačke jedinice ne mogu suzbiti požar, gradonačelnik, odnosno načelnik na području jedinice lokalne samouprave može narediti svim sposobnim fizičkim licima na području jedinice lokalne samouprave starijim od 18 godina da učestvuju u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i da za potrebe gašenja daju na raspolaganje alat, prevozna, tehnička i druga sredstva.

(2) Gašenjem požara i spasavanjem ljudi i imovine u slučaju iz stava 1. ovog člana rukovodi gradonačelnik, odnosno načelnik jedinice lokalne samouprave, odnosno lice koje ovlasti gradonačelnik, odnosno načelnik, a ako je požar zahvatio područje više jedinica lokalne samouprave – Republička uprava civilne zaštite.

(3) Gradonačelnik, odnosno načelnik jedinice lokalne samouprave može u slučajevima iz stava 1. ovog člana narediti subjektima zaštite od požara da za potrebe gašenja stave na raspolaganje potreban broj ljudi, alat, prevozna, tehnička i druga sredstva potrebna za gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine.

(4) Na lica koja po odredbama stava 3. ovog člana učestvuju u gašenju požara primjenjuju se odredbe propisa o zdravstvenom osiguranju ako to pravo ne mogu ostvariti po drugom osnovu.

Član 72.

Teritorijalne vatrogasno-spasilačke jedinice obavezne su da u gašenju požara pruže pomoć vojnim vatrogasno-spasilačkim jedinicama, na zahtjev vojnog starješine.

Član 73.

Članovi vatrogasnih društava za vrijeme stručnog osposobljavanja i usavršavanja, kao i učestvovanja u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i elementarnim nepogodama, u vršenju zadataka svoje vatrogasno-spasilačke jedinice, kao i lica koja učestvuju u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom u vršenju svojih dužnosti u skladu sa odredbama čl. 66. stav 1. i 71. ovog zakona, imaju prava iz zdravstvenog osiguranja u skladu sa zakonom.

Član 74.

(1) Vatrogasno-spasilačke jedinice koje po zahtjevu za pružanje pomoći učestvuju u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom i elementarnim nepogodama izvan područja svog djelovanja imaju pravo na naknadu stvarne štete prouzrokovane na tehničkoj opremi, kao i naknadu neophodnih troškova koje su imale pri učestvovanju u gašenju požara (oštećena oprema, sredstva utrošena za gašenje požara, gorivo, dnevnice i drugo).

(2) Naknadu štete iz stava 1. ovog člana snosi jedinica lokalne samouprave koja je tražila pomoć, a jedinica lokalne samouprave koja je isplatila naknadu može da traži povrat isplaćene naknade od privrednog društva i drugog pravnog lica ili preduzetnika čija je imovina spasavana.

Član 75.

(1) Naknadu u visini stvarne štete privrednim društvima i drugim pravnim licima, preduzetnicima i fizičkim licima u slučajevima iz člana 70. t. 4), 6) i 7) ovog zakona plaća jedinica lokalne samouprave na čijem području je požar gašen.

(2) Visinu štete iz stava 1. ovog člana utvrđuje skupština jedinice lokalne samouprave.

GLAVA VII

NADZOR NAD SPROVOĐENJEM MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 76.

(1) Upravni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši Ministarstvo.

(2) Nadzor nad sprovođenjem mjera zaštite od požara određenih ovim zakonom i planovima zaštite od požara, kao i nad sprovođenjem propisa o tehničkim normativima u vezi sa zaštitom od požara vrši Inspektorat.

(3) Inspeksijske poslove iz stava 2. ovog člana iz oblasti zaštite od požara vrše inspektori za zaštitu od požara.

(4) Kontrolu nad radom vatrogasno-spasilačke jedinice u vezi sa spremnošću i tehničkom opremljenošću jedinice, stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem vatrogasaca-spasilaca i sposobnošću vatrogasno-spasilačke jedinice za gašenje požara vrši nadležna organizaciona jedinica Ministarstva.

(5) Izuzetno od stava 2. ovog člana, kontrolu nad primjenom propisa o tehničkim normativima zaštite od požara kod privrednih društava ili drugih pravnih lica koja uz tehničku dokumentaciju za građenje izrađuju priloge i elaborate zaštite od požara vrši inspektor za eksplozivne materije i poslove zaštite od požara u Ministarstvu.

(6) Ministarstvo vrši nadzor nad primjenom propisa zaštite od požara u tehničkoj dokumentaciji za građenje objekata i izgrađenih objekata u postupku izdavanja rješenja o izvršenoj reviziji iz člana 23, odnosno u postupku davanja saglasnosti iz člana 28. ovog zakona, kao i pregled dokumentacije i kontrolu usaglašenosti dokumentacije i stvarnog stanja objekata, u postupku kategorizacije ugroženosti od požara.

Član 77.

(1) Vatrogasno-spasilačke jedinice iz člana 48. ovog zakona, posredstvom radnika, vrše pojedine stručne poslove nadzora koji se odnose na blagovremenost i povećanje efikasnosti vatrogasno-spasilačke intervencije, funkcionalnost i ispravnost vodozahvata, hidranata, aparata za gašenje požara, dimovoda, odlaganja zapaljivih tečnosti i gasova i drugih zapaljivih materijala u podrumima, na tavanima i drugim mjestima koja predstavljaju opasnost, prohodnost požarnih puteva i prilaza električnim razvodnim tablama, hidrantima, aparatima, blokadnim ventilima gasnih instalacija i instalacija sa zapaljivim tečnostima, zabranu korišćenja otvorenog plamena i pušenja na požarno ugroženim prostorima.

(2) Poslove iz stava 1. ovog člana mogu vršiti samo rukovodioci akcije gašenja požara.

(3) O izvršenoj kontroli sačinjava se zapisnik sa prijedlogom mjera za otklanjanje uzroka koji mogu da dovedu do izbijanja i širenja požara, koji se dostavlja vlasniku, odnosno korisniku objekta.

(4) Ako vlasnik, odnosno korisnik objekta ne izvrši predložene mjere iz stava 3. ovog člana, vatrogasno-spasilačka jedinica iz stava 1. ovog člana o tome odmah obavještava Inspektorat.

(5) Nadzor nad vršenjem poslova iz stava 1. ovog člana vrši Inspektorat.

Član 78.

(1) U vršenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor, pored opštih ovlašćenja propisanih zakonom kojim se uređuje oblast inspekcija, ima ovlašćenje i da:

- 1) naloži da se preurede, premjeste, odnosno demontiraju dimnjaci, peći, instalacije i drugi uređaji od kojih prijeti opasnost da izazovu požar,
- 2) naloži da se izvrši popravka, rekonstrukcija, dogradnja i pregradnja na objektima, instalacijama i uređajima u svrhu sprečavanja, izbijanja i širenja požara,
- 3) zabrani upotrebu objekta ili postrojenja ako se njihovim preuređenjem ili drugim mjerama ne može otkloniti opasnost od požara za takve ili susjedne objekte,
- 4) naloži uklanjanje građevinskih i drugih prepreka, instalacija i uređaja koji bi u slučaju izbijanja požara predstavljali smetnju za brzo i efikasno spasavanje ljudi i imovine i gašenja požara,
- 5) zabrani pušenje i upotrebu otvorene vatre i svjetiljki sa otvorenim plamenom na prostoru gdje se koriste eksplozivne materije, zapaljive tečnosti i gasovi, kao i druge lakozapaljive materije,
- 6) naloži da se izvrši popravka, rekonstrukcija, dogradnja i pregradnja na objektima radi sprečavanja ubacivanja predmeta izvana koji bi mogli prouzrokovati požar,
- 7) naloži da se uvede stalni nadzor na mjestima gdje su smještene zapaljive materije,
- 8) naloži da se izvrši nabavka neophodne vatrogasno-spasilačke opreme i sredstava za gašenje požara, u skladu sa planom ili pravilnikom o zaštiti od požara, kao i njihovo čuvanje i održavanje u ispravnom stanju,
- 9) naloži da se vrši redovno otklanjanje otpadnih materijala i drugih predmeta sa mjesta na kojima predstavljaju opasnost za nastanak požara,
- 10) naloži da se izvrši obilježavanje požarnih puteva i redovno vrši njihovo održavanje,
- 11) zabrani dalje izvođenje radova dok izvođač radova ne preduzme potrebne mjere za sprečavanje izbijanja i širenja požara i ne obezbijedi potrebna sredstva i opremu za gašenje požara,
- 12) zabrani dalju gradnju objekta dok se ne otklone nedostaci u projektnoj dokumentaciji izrađenoj suprotno propisima, standardima i drugim normativima zaštite od požara,
- 13) zabrani paljenje korova i drugog poljoprivrednog otpada licima koja ne preduzmu neophodne radnje u cilju sprečavanja širenja vatre,
- 14) naredi preuzimanje i drugih mjera propisanih tehničkim propisima radi sprečavanja izbijanja i širenja požara.

(2) Prije određivanja mjera iz stava 1. t. 1) do 4) ovog člana inspektor može odrediti i stručni komisijски pregled objekta i postrojenja.

(3) Inspektor za eksplozivne materije i poslove zaštite od požara nadležne organizacione jedinice Ministarstva u vršenju kontrole nad radom vatrogasno-spasilačke jedinice i kontrole tehničke dokumentacije ima ovlaštenje i dužnost da preduzme sljedeće mjere:

- 1) naloži vatrogasno-spasilačkoj jedinici ili nadležnom organu jedinice lokalne samouprave da nabavi tehničku opremu i sredstva koja nedostaju, u skladu sa planom zaštite od požara (jedinice lokalne samouprave ili privrednog društva) i programom opremanja vatrogasno-spasilačke jedinice,
- 2) naloži popravak postojeće vatrogasno-spasilačke opreme i sredstava,
- 3) naloži stručno osposobljavanje i usavršavanje vatrogasaca-spasilaca,
- 4) naredi preduzimanje i drugih mjera radi ukupnog poboljšanja efikasnosti vatrogasno-spasilačke jedinice,
- 5) naloži privrednom društvu i drugom pravnom licu da u određenom roku ukloni nedostatke u tehničkoj dokumentaciji i uskladi je sa odgovarajućim tehničkim propisima.

(4) Inspektor za eksplozivne materije i poslove zaštite od požara Ministarstva u sjedištu u vršenju kontrole primjene propisa o tehničkim normativima zaštite od požara kod privrednih društava i drugih pravnih lica koji uz tehničku dokumentaciju za građenje izrađuju priloge i elaborate zaštite od požara iz čl. 24. i 25. ovog zakona ima ovlaštenje i dužnost da preduzme sljedeće mjere:

- 1) rješenjem naloži privrednom društvu i drugom pravnom licu da u određenom roku ukloni nedostatke u tehničkoj dokumentaciji i uskladi je sa odgovarajućim tehničkim propisima,
- 2) naloži privrednom društvu i drugom pravnom licu da u određenom roku izvrši popunu radnih mjesta sa odgovarajućim brojem radnika u skladu sa članom 26. ovog zakona, potrebnih za izradu elaborata zaštite od požara,
- 3) da ukine ovlaštenje koje je izdato privrednom društvu i drugom pravnom licu u skladu sa članom 26. st. 1. i 2. i članom 36. stav 2. ovog zakona.

Član 79.

Ako se utvrdi da se pri korišćenju objekta ili dijela objekta ili instalacija ili uređaja ne sprovede propisane ili naložene mjere zaštite od požara, pa zbog toga prijeti neposredna opasnost od izbijanja požara, inspektor za zaštitu od požara zabranjuje dalje korišćenje objekta ili dijela objekta ili instalacija ili uređaja dok se propisana, odnosno naložena mjera ne sprovede.

Član 80.

Ako inspektor utvrdi da su stavljeni u promet uređaji, sredstva i oprema iz člana 35. ovog zakona uz koje uvoznik ili zastupnik strane firme nije korisniku isporučio potrebnu dokumentaciju, on rješenjem zabranjuje njihovu dalju upotrebu.

Član 81.

(1) Privredna društva i druga pravna lica, organi uprave, preduzetnik i druga fizička lica u određenim rokovima otklanjaju nedostatke naložene izvršnim rješenjem inspektora za zaštitu od požara.

(2) Privredna društva i druga pravna lica, organi uprave, preduzetnik i druga fizička lica iz stava 1. ovog člana, odmah, a najkasnije u roku od tri dana od ostavljenog roka, pismeno obavještavaju inspektora da su postupili po rješenju.

GLAVA VIII FINANSIRANJE SISTEMA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 82.

Privredna društva i druga pravna lica, organi uprave, preduzetnici i druga fizička lica finansiraju sistem zaštite od požara kao dio redovne djelatnosti.

Član 83.

(1) Sredstva za rad teritorijalnih vatrogasno-spasilačkih jedinica osnovanih u jedinicama lokalne samouprave kao posebnih unutrašnjih organizacionih jedinica obezbjeđuju se u budžetu jedinice lokalne samouprave, kao i iz namjenskih sredstava za teritorijalne vatrogasno-spasilačke jedinice u ostvarivanju zadataka civilne zaštite i prihoda koje ostvare vršenjem usluga koje ne spadaju u redovnu djelatnost vatrogasno-spasilačkih jedinica, te drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Sredstva za rad privrednih vatrogasno-spasilačkih jedinica obezbjeđuje privredno društvo ili drugo pravno lice koje je osnovalo tu jedinicu, kao i iz namjenskih sredstava za ostvarivanje zadataka civilne zaštite, osnovana u skladu sa propisom kojim se uređuje oblast zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama.

Član 84.

(1) Sredstva za rad vatrogasnih društava i dobrovoljnih vatrogasno-spasilačkih jedinica koje su formirane u vatrogasnim društvima obezbjeđuju se iz budžeta jedinice lokalne samouprave, članarina i poklona, namjenskih sredstava koja se daju na korišćenje kao oprema i inventar za ostvarivanje zadataka ovih jedinica u funkcionisanju civilne zaštite u skladu sa propisom kojim se uređuje oblast zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama, te iz drugih izvora.

(2) Sredstva za rad dobrovoljnog vatrogasnog društva koje je osnovano za jedno ili više privrednih društava ili drugih pravnih lica i za rad dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice toga društva obezbjeđuju se iz sredstava privrednog društva, odnosno drugih pravnih lica za koja je društvo osnovano, i drugih izvora.

Član 85.

(1) Privredna društva i druga pravna lica koja na teritoriji Republike Srpske obavljaju djelatnost, obračunavaju i uplaćuju naknadu u visini 0,03% od poslovnog prihoda za realizaciju posebnih mjera zaštite od požara iz člana 5. ovog zakona, a naknada po osnovu obračunate obaveze uplaćuje se na račune javnih prihoda Republike Srpske za opšte uplate.

(2) Raspored prikupljenih sredstava po ovom osnovu vrši Ministarstvo finansija, na sljedeći način:

- 1) 40% na poseban račun Republičke uprave civilne zaštite, koja isključivo služe za opremanje i obuku vatrogasno-spasilačkih jedinica u Republici Srpskoj, a prema planu koji, u skladu sa procjenom ugroženosti Republike Srpske, sačinjava Republička uprava civilne zaštite u koordinaciji sa Vatrogasnim savezom Republike Srpske i vatrogasno-spasilačkim jedinicama jedinica lokalne samouprave, koji dostavlja Vladi na usvajanje,
- 2) 60% na račun budžeta jedinice lokalne samouprave prema sjedištu privrednog društva i drugog pravnog lica koje uplaćuje naknadu, koja isključivo služe za realizaciju projekata tehničkog opremanja vatrogasno-spasilačkih jedinica jedinice lokalne samouprave i izgradnju objekata koje koriste vatrogasno-spasilačke jedinice za svoje aktivnosti i čuvanje vatrogasno-spasilačke opreme (vatrogasni domovi i spremišta), kao i za održavanje vozila, sredstava, opreme i objekata koje koristi vatrogasno-spasilačka jedinica, te u druge svrhe koje za cilj imaju mjere prevencije u oblasti civilne zaštite.

(3) Vlada daje saglasnost na plan utroška sredstava iz stava 2. tačka 1) ovog člana.

(4) Utrošak namjenskih sredstava iz stava 2. tačka 1) ovog člana vrši se isključivo u skladu sa zakonom.

(5) Realizaciju i utrošak sredstava iz st. 1. i 2. ovog člana prati Ministarstvo, a kontrolu naplate i utroška sredstava vrši nadležni organ ili služba u čiji djelokrug spada kontrola i naplata poreza.

(6) Teritorijalne profesionalne i dobrovoljne vatrogasno-spasilačke jedinice u Republici Srpskoj dodijeljenju vatrogasno-spasilačku opremu iz stava 2. ovog člana knjiže kao svoja osnovna sredstva.

(7) Obavezu plaćanja naknade nemaju budžetski korisnici i organi uprave, humanitarne i nevladine organizacije, udruženja građana i fondacije.

(8) Jedinice lokalne samouprave mogu uvoditi posebne takse radi obezbjeđivanja sredstava, samo za opremanje i razvoj vatrogasno-spasilačkih jedinica.

(9) Republička uprava civilne zaštite, u koordinaciji sa Vatrogasnim savezom Republike Srpske i jedinice lokalne samouprave, izrađuju godišnji izvještaj o realizaciji sredstava za tehničko opremanje vatrogasno-spasilačkih jedinica jedinice lokalne samouprave i izgradnji objekata koje koriste vatrogasno-spasilačke jedinice za svoje aktivnosti i čuvanje vatrogasno-spasilačke opreme, dobijenih po osnovu naknade iz stava 1. ovog člana i izvještaj dostavljaju Vladi, najkasnije do 15. januara naredne godine.

Član 86.

(1) Sredstva za rad vatrogasnog saveza jedinice lokalne samouprave obezbjeđuju se od članarina vatrogasnih društava, iz budžeta i drugih izvora.

(2) Sredstva za rad Vatrogasnog saveza Republike Srpske obezbjeđuju se iz članarina koje plaćaju vatrogasni savezi jedinica lokalne samouprave, dopunskih sredstava iz budžeta Republike Srpske i drugih izvora.

GLAVA IX KAZNE NE ODREDBE

Član 87.

Novčanom kaznom od 100 KM do 1.000 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

- 1) postupi suprotno odredbi člana 6. stav 4. ovog zakona,
- 2) ne postupi u skladu sa članom 14. stav 6. ovog zakona,
- 3) pali korov i drugi poljoprivredni otpad, bez prethodnog obavještanja vatrogasno-spasilačke jedinice i ne preduzme sve neophodne radnje u cilju sprečavanja širenja vatre (član 18. tačka 10),
- 4) upotrebljava neispravne ili neispravno postavljene instalacije, dimovode ili ložišta (član 29. stav 1),
- 5) drži ili uskladištava lakozapaljive materije suprotno odredbi člana 30. stav 1. ovog zakona, ili koristi otvorenu vatru suprotno odredbi člana 30. stav 2. ovog zakona,
- 6) vlasnik poslovnog prostora ne preduzme propisane ili naložene mjere zaštite od požara (član 32. stav 2),
- 7) ne obezbijedi redovno ispitivanje ručnih i prevoznih aparata za gašenje početnog požara (član 36. stav 1),
- 8) postupi suprotno odredbi člana 66. stav 1. ovog zakona,
- 9) sprečava ili ometa izvršenje naređenja rukovodioca gašenja požara (čl. 69. i 70),
- 10) bez opravdanog razloga odbije da učestvuje u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom ili ako odbije da stavi na raspolaganje vatrogasno-spasilačkoj jedinici alat, tehnička sredstva, prevozna i druga sredstva potrebna za gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine (član 71. stav 1).

Član 88.

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 15.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice iz člana 26. ovog zakona ili privredno društvo i drugo pravno lice koje izrađuje tehničku dokumentaciju za građenje objekata, odnosno novčanom kaznom od 3.000 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice koje izrađuje tehničku dokumentaciju za građenje objekata ako:

- 1) suprotno propisima, standardima i drugim normativima zaštite od požara potvrdi da su u potpunosti primijenjeni propisi, standardi i drugi normativi zaštite od požara kojima je obezbijeđena funkcionalnost i efikasnost tehničkom dokumentacijom privrednih, odnosno odabranih mjera i normativa zaštite od požara (čl. 24. i 25),
  - 2) ne postupi u skladu sa propisima i standardima pri ispitivanju iz člana 28. stav 4, člana 36. stav 2. i člana 37. ovog zakona, te ako ta ispitivanja vrši bez odobrenja iz člana 28. stav 4. i člana 36. stav 2. ovog zakona.
- (2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik registrovan za vršenje djelatnosti zaštite od požara novčanom kaznom od 1.000 KM do 10.000 KM.
- (3) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu iz člana 26. ovog zakona ili privrednom društvu i drugom pravnom licu ili preduzetniku registrovanom za vršenje djelatnosti zaštite od požara, novčanom kaznom od 500 KM do 3.000 KM.
- (4) Ako Republička uprava civilne zaštite sredstva za tehničko opremanje vatrogasno-spasilačkih jedinica koristi suprotno odredbama iz člana 85. stav 2. ovog zakona, kazniće se novčanom kaznom od 3.000 KM do 15.000 KM, a odgovorno lice u Republičkoj upravi civilne zaštite i jedinica lokalne samouprave kazniće se novčanom kaznom od 300 KM do 1.000. KM.
- (5) Novčanom kaznom od 500 KM do 3.000 KM kazniće se odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave ukoliko:
- 1) ne postupi u skladu sa članom 14. stav 6. ovog zakona,
  - 2) ne sprovede predviđene mjere iz člana 29. stav 4. ovog zakona,
  - 3) ne formiraju dimnjačarsku službu ili ne potpišu ugovor sa pravnim licima ili preduzetnicima koji vrše tu djelatnost (član 29. stav 4),
  - 4) ne obezbijedi brojnost vatrogasaca-spasilaca iz člana 53. stav 1. ovog zakona,
  - 5) ne obezbijedi uslove iz člana 53. st. 5. i 6. ovog zakona,
  - 6) ne pruže traženu pomoć iz člana 68. stav 4. ovog zakona.

Član 89.

- (1) Novčanom kaznom od 1.000 KM do 10.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo ili drugo pravno lice ako:
- 1) ne utvrdi propisanu organizaciju (član 9) i ne podnese zahtjev za propisanu kategorizaciju (član 10),
  - 2) ne postupi u skladu sa članom 14. stav 6. ovog zakona,
  - 3) ne donesu akte (čl. 16. i 17),
  - 4) pri izvođenju radova na objektima ne preduzme potrebne mjere za sprečavanje izbijanja i širenja požara i ne obezbijedi potrebna sredstva i opremu za gašenje požara (član 20. stav 3),
  - 5) ne odredi požarni sektor ili ne sprovede sve tehničke mjere na osnovu kojih su ti sektori određeni (član 21),
  - 6) upotrebljava neispravne ili nepravilno postavljene instalacije, uređaje, dimovode i ložišta, ili nema dokumentaciju o održavanju (član 29),
  - 7) redovno ne pregledaju sisteme za ventilaciju ili klimatizaciju u kojima se stvara zapaljiva prašina ili pare masnoće i o tome ne vode evidenciju (član 29. stav 2),
  - 8) drži ili uskladištava lakozapaljive materije suprotno odredbama člana 30. stav 1. ovog zakona ili koristi otvorenu vatru suprotno odredbi člana 30. stav 2. ovog zakona,
  - 9) ne drži u ispravnosti uređaje, opremu i alat za gašenje požara na mjestima koja su lako pristupačna (član 32. stav 1),
  - 10) ne obezbijedi vatrogasno-spasilačko dežurstvo (član 34) i ako ne obezbijedi redovno ispitivanje ručnih i prevoznih aparata za gašenje početnog požara (član 36. stav 1),
  - 11) ne obezbijedi redovno ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti uređaja, odnosno sistema za dojavu i gašenje požara prema uputstvu proizvođača, a najmanje jedanput godišnje i ako o tome ne postoji evidencija (član 37),

- 12) stavi u promet uređaje, opremu i sredstva suprotno odredbama člana 35. ovog zakona ili ako ne izvrši naređenje o zabrani upotrebe takve opreme (član 80),
  - 13) se ponaša suprotno odredbi člana 38. ovog zakona,
  - 14) ne izvrši obučavanje i upoznavanje radnika sa opasnostima od požara i praktičnom upotrebom sredstava za gašenje požara, kao i propisanu provjeru radnika u rukovanju aparatima za početno gašenje požara (član 40),
  - 15) ne donese plan i program stručnog usavršavanja vatrogasaca-spasilaca, ili ne organizuje njegovo sprovođenje, ili se ne vrši provjera stručnog znanja vatrogasaca-spasilaca (član 50),
  - 16) ne obezbijedi dovoljan broj vatrogasaca-spasilaca (član 53) ili su vatrogasci-spasioci pod uticajem sredstava iz člana 53. stav 4. ovog zakona, ili ne održava tehničku opremu i sredstava u skladu sa članom 53. stav 5. ovog zakona,
  - 17) po saznanju o požaru ne postupi u skladu sa članom 66. stav 2. ovog zakona,
  - 18) sprečava ili ometa izvršenje naređenja rukovodioca gašenja požara (član 70),
  - 19) bez opravdanih razloga ne stavi na raspolaganje alat, prevozna, tehnička i druga sredstva potrebna za gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine (član 71. stav 3),
  - 20) ne sprovode mjere zaštite od požara (član 77),
  - 21) ne uplaćuju obaveze iz člana 85. ovog zakona.
- (2) Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 KM do 5.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetnik, novčanom kaznom od 150 KM do 1.500 KM.

GLAVA X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 90.

Postojeće vatrogasno-spasilačke jedinice i vatrogasna društva osnovana u skladu sa ranije važećim Zakonom uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 91.

- (1) Privredna društva i druga pravna lica i preduzetnici koji su vlasnici, odnosno korisnici objekata ili zemljišta, a koji su razvrstani u kategorije stepena rizika ugroženosti od požara donose opšti akt o zaštiti od požara u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 9).
- (2) Vlasnici, odnosno korisnici objekata koji su namijenjeni za javnu upotrebu u kojima se okuplja ili boravi, odnosno radi veći broj lica, a koji već imaju odobrenje za rad, obavezni su da podnesu zahtjev za kategorizaciju objekta, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 10).
- (3) Subjekti zaštite od požara obavezni su da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donesu Plan evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara (član 16).
- (4) Privredno društvo ili drugo pravno lice koje posjeduje odobrenje za izradu elaborata obavezno je da pokrene postupak za izdavanje ovlašćenja u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 26).

Član 92.

- (1) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće propise:
  - 1) Pravilnik o uslovima, osnovima i mjerilima za razvrstavanje privrednih društava i drugih pravnih lica, organa uprave i preduzetnika u odgovarajuće kategorije stepena rizika ugroženosti od požara (član 8. stav 4),
  - 2) Metodologiju za izradu planova zaštite od požara (član 15. stav 2),

- 3) Pravilnik o tehničkim normativima za pristupne puteve, okretnice i uređene platoe za vatrogasna vozila u blizini objekta kod kojih je povećan rizik od požara (član 19. stav 3),
  - 4) Pravilnik o tehničkim normativima zaštite od požara u objektima namijenjenim za javnu upotrebu u kojima se okuplja, boravi ili radi veći broj lica (član 21. stav 2),
  - 5) Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za rad na poslovima zaštite od požara (član 26. stav 4),
  - 6) Pravilnik o tehničkim normativima za stabilne instalacije za dojavu požara (član 28. stav 5),
  - 7) Pravilnik o tehničkim normativima za hidrantsku mrežu za gašenje požara (član 31. stav 2),
  - 8) Pravilnik o tehničkim normativima za izradu tehničke dokumentacije kojom moraju biti snabdjeveni sistemi, oprema i uređaji za otkrivanje požara i alarmiranje (član 34. stav 8),
  - 9) Pravilnik o vođenju evidencija (član 36. stav 4),
  - 10) Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za profesionalne vatrogasce-spasiocce i rukovodioce akcije gašenja požara (član 55. stav 5),
  - 11) Pravilnik o uniformi i funkcionalnim oznakama vatrogasaca-spasilaca u profesionalnim vatrogasno-spasilačkim jedinicama (član 56. stav 5) i
  - 12) Pravila službe vatrogasno-spasilačkih jedinica (član 55. stav 5).
- (2) Ministar će u roku iz stava 1. ovog člana, u saradnji sa ministrom energetike i rudarstva, donijeti Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja i uređaja od požara (član 23. stav 7).
- (3) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, u saradnji sa ministrom za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju i ministrom prosvjete i kulture, donijeti Pravilnik o uslovima za obavljanje dimnjačarske djelatnosti (član 29. stav 6).
- (4) Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, u saradnji sa ministrom za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, donijeti Pravilnik o posebnim uslovima za vršenje kontrolnog ispitivanja aparata za gašenje početnog požara (član 36. stav 5).

Član 93.

Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u saradnji sa ministrom, u roku od šest mjeseci, donijeće Pravilnik o posebnim mjerama zaštite od požara šuma i usjeva (član 33. stav 4).

Član 94.

Ministar zdravlja i socijalne zaštite donijeće Pravilnik o zdravstvenim i psihofizičkim uslovima koje moraju da ispunjavaju vatrogasci-spasioci u profesionalnim vatrogasno-spasilačkim jedinicama (član 54. stav 2).

Član 95.

Skupština jedinice lokalne samouprave u roku od godinu dana donijeće:

- 1) odluku kojom se osniva i utvrđuje djelokrug i nadležnost teritorijalno vatrogasno-spasilačke jedinice (član 44),
- 2) pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u teritorijalno vatrogasno-spasilačkoj jedinici, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva.

Član 96.

Do donošenja propisa Republike Srpske, primjenjuju se sljedeći preuzeti propisi:

- 1) Pravilnik o smještaju i držanju ulja za loženje („Službeni list SFRJ“, broj 45/67),
- 2) Pravilnik o tehničkim mjerama za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja („Službeni list SFRJ“, broj 19/68),
- 3) Pravilnik o zaštiti na radu pri izradi eksploziva i baruta i manipulisanju eksplozivima i barutima („Službeni list SFRJ“, broj 56/69),

- 4) Pravilnik o tehničkim propisima o gromobranima („Službeni list SFRJ“, broj 13/68),
- 5) Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu niskonaponskih mreža i pripadajućih transformatorskih stanica („Službeni list SFRJ“, broj 13/78),
- 6) Pravilnik o vatrogasnoj službi na aerodromu („Službeni list SFRJ“, broj 13/79),
- 7) Pravilnik o tehničkim normativima za uređaje za automatsko zatvaranje vrata ili klapni otpornih prema požaru („Službeni list SFRJ“, broj 35/80),
- 8) Pravilnik o jugoslovenskim standardima za protiv eksplozijsku zaštitu („Službeni list SFRJ“, broj 18/61),
- 9) Pravilnik o tehničkim normativima za sisteme za odvođenje dima i toplote nastalih u požaru („Službeni list SFRJ“, broj 45/83),
- 10) Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu visokih objekata od požara („Službeni list SFRJ“, broj 7/84),
- 11) Pravilnik o tehničkim normativima za uređaje u kojima se nanose i suše premazna sredstva („Službeni list SFRJ“, broj 57/85),
- 12) Pravilnik o tehničkim normativima za postavljanje kotlarnica na otvorenom prostoru („Službeni list SFRJ“, broj 12/85),
- 13) Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija („Službeni list SFRJ“, broj 24/87),
- 14) Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona („Službeni list SFRJ“, br. 53/88 i 54/88),
- 15) Pravilnik o tehničkim normativima za stabilne uređaje za gašenje požara ugljen-dioksidom („Službeni list SFRJ“, br. 44/83 i 31/89),
- 16) Pravilnik o tehničkim normativima za sisteme za ventilaciju ili klimatizaciju („Službeni list SFRJ“, broj 38/89),
- 17) Pravilnik o tehničkim normativima za postavljanje stabilnih sudova pod pritiskom za tečni ugljen-dioksid („Službeni list SFRJ“, broj 39/90),
- 18) Pravilnik o tehničkim normativima za pregled i ispitivanje stabilnih sudova pod pritiskom za tečni ugljen-dioksid („Službeni list SFRJ“, broj 76/90),
- 19) Pravilnik o tehničkim uslovima i normativima za bezbjedan transport tečnih i gasovitih ugljovodonika magistralnim naftovodima i gasovodima i naftovodima i gasovodima za međunarodni transport („Službeni list SFRJ“, broj 26/85),
- 20) grupe jugoslovenskih standarda sa obaveznom primjenom.

Član 97.

Odredbe člana 85. ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2020. godine.

Član 98.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zaštiti od požara („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 71/12).

Član 99.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.